

ИНДИВИДУАЛЕН ОТЧЕТ ЗА ВСЕОБХВАТНИЯ ДОХОД	1
ИНДИВИДУАЛЕН ОТЧЕТ ЗА ФИНАНСОВОТО СЪСТОЯНИЕ	2
ИНДИВИДУАЛЕН ОТЧЕТ ЗА ПАРИЧНИТЕ ПОТОЦИ	3
ИНДИВИДУАЛЕН ОТЧЕТ ЗА ПРОМЕНИТЕ В СОБСТВЕНИЯ КАПИТАЛ	4
ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ИНДИВИДУАЛНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ	
1. ИНФОРМАЦИЯ ЗА ДРУЖЕСТВОТО	5
2. ОСНОВНИ ПОЛОЖЕНИЯ ОТ СЧЕТОВОДНАТА ПОЛИТИКА НА ДРУЖЕСТВОТО	6
3. ПРИХОДИ	31
4. ДРУГИ ДОХОДИ И ЗАГУБИ ОТ ДЕЙНОСТТА	32
5. РАЗХОДИ ЗА СУРОВИНИ И МАТЕРИАЛИ	34
7. РАЗХОДИ ЗА ПЕРСОНАЛА	36
8. ДРУГИ РАЗХОДИ ЗА ДЕЙНОСТТА	36
9. ОБЕЗЦЕНКА НА ТЕКУЩИ АКТИВИ	37
10. ОБЕЗЦЕНКА НА НЕТЕКУЩИ АКТИВИ	37
11. ФИНАНСОВИ ПРИХОДИ	37
12. ФИНАНСОВИ РАЗХОДИ	38
13. КОМПОНЕНТИ НА ДРУГИЯ ВСЕОБХВАТЕН ДОХОД - РЕЦИКЛИРАНЕ НА ДОХОДИ	38
14. ИМОТИ, МАШИНИ И ОБОРУДВАНЕ	39
15. НЕМАТЕРИАЛНИ АКТИВИ	40
16. ИНВЕСТИЦИОННИ ИМОТИ	41
17. ИНВЕСТИЦИИ В ДЪЩЕРНИ ДРУЖЕСТВА	41
18. ИНВЕСТИЦИИ НА РАЗПОЛОЖЕНИЕ И ЗА ПРОДАЖБА	44
19. ПРЕДОСТАВЕНИ ДЪЛГОСРОЧНИ ЗАЕМИ НА СВЪРЗАНИ ПРЕДПРИЯТИЯ	44
20. ДРУГИ НЕТЕКУЩИ АКТИВИ	45
21. МАТЕРИАЛНИ ЗАПАСИ	45
22. ВЗЕМАНЯ ОТ СВЪРЗАНИ ПРЕДПРИЯТИЯ	47
23. ТЪРГОВСКИ ВЗЕМАНЯ	50
24. ДРУГИ ВЗЕМАНЯ И ПРЕДПЛАТЕНИ РАЗХОДИ	52
25. ПАРИЧНИ СРЕДСТВА И ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ	54
26. СОБСТВЕН КАПИТАЛ	54
27. ДЪЛГОСРОЧНИ БАНКОВИ ЗЕМИ	58
28. ЗАДЪЛЖЕНИЯ КЪМ ПЕРСОНАЛА ПРИ ПЕНСИОНИРАНЕ	58
29. ЗАДЪЛЖЕНИЯ ПО ФИНАНСОВ ЛИЗИНГ	60
30. КРАТКОСРОЧНИ БАНКОВИ ЗАЕМИ	60
31. ТЪРГОВСКИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ	61
32. ЗАДЪЛЖЕНИЯ КЪМ СВЪРЗАНИ ПРЕДПРИЯТИЯ	62
33. ЗАДЪЛЖЕНИЯ ЗА ДАНЪЦИ	62
34. ЗАДЪЛЖЕНИЯ КЪМ ПЕРСОНАЛА И ЗА СОЦИАЛНО ОСИГУРЯВАНЕ	63
35. ДРУГИ ТЕКУЩИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ	63
36. УСЛОВНИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ И АНГАЖИМЕНТИ	64
37. УПРАВЛЕНИЕ НА ФИНАНСОВИЯ РИСК	66
41. СЪБИТИЯ СЛЕД КРАЯ НА ОТЧЕТНИЯ ПЕРИОД	79

1. ИНФОРМАЦИЯ ЗА ДРУЖЕСТВОТО

Софарма АД е търговско дружество, регистрирано в България и със седалище и адрес на управление гр. София, ул. "Илиенско шосе" 16.

Съдебната регистрация на дружеството е от 15.11.1991 г., решение № 1/1991 г. на Софийски градски съд.

1.1. Собственост и управление

Софарма АД е публично дружество съгласно Закона за публично предлагане на ценни книжа.

Към 31.12.2012 г. разпределението на акционерния капитал на дружеството е както следва:

	%
Донев Инвестмънтс Холдинг АД	24.53
Телекомплект Инвест АД	20.42
Финансова консултантска компания ЕООД	13.80
Универсален пенсионен фонд Доверие АД	6.73
Други юридически лица	30.66
Физически лица	3.86

Софарма АД има едностепенна система на управление със Съвет на директорите от петима членове както следва:

Д.и.н Огнян Донев	Председател
Весела Стоева	Член
Огнян Палавеев	Член
Александър Чаушев	Член
Андрей Брешков	Член

Дружеството се представлява и управлява от изпълнителния директор д.и.н. Огнян Донев.

Към 31 декември 2012 г. средно-списъчният състав на персонала в дружеството е 1,859 работници и служители (2011 г.: 1,848).

1.2. Предмет на дейност

Предметът на дейност на дружеството включва следните видове операции и сделки:

- производство и търговия на лекарствени субстанции и лекарствени форми;
- научно-изследователска и инженерно-внедрителска дейност в областта на лекарствените средства.

2. ОСНОВНИ ПОЛОЖЕНИЯ ОТ СЧЕТОВОДНАТА ПОЛИТИКА НА ДРУЖЕСТВОТО

2.1.База за изготвяне на индивидуалния финансов отчет

Индивидуалния финансов отчет на Софарма АД е изготвен в съответствие с всички Международни стандарти за финансови отчети (МСФО), които се състоят от: стандарти за финансови отчети и от тълкувания на Комитета за разяснения на МСФО (КРМСФО), одобрени от Съвета по Международни счетоводни стандарти (СМСС), и Международните счетоводни стандарти и тълкуванията на Постоянния комитет за разясняване (ПКР), одобрени от Комитета по Международни счетоводни стандарти (КМСС), които ефективно са в сила на 1 януари 2011 г., и които са приети от Комисията на Европейския съюз.

За текущата финансова година дружеството е приело всички нови и/или ревизирани стандарти и тълкувания, издадени от Съвета по Международни счетоводни стандарти (СМСС) и респ. от Комитета за разяснения на МСФО, които са били уместни за неговата дейност.

От възприемането на тези стандарти и/или тълкувания, в сила за годишни периоди започващи на 1 януари 2012 г., не са настъпили промени в счетоводната политика на дружеството, освен някои нови и разширяването на вече установени оповестявания, без това да доведе до други промени - в класификацията или оценката на отделни отчетни обекти и операции.

Към датата на издаване за одобряване на този финансов отчет са издадени, но не са все още в сила за годишни периоди, започващи на 1 януари 2012 г., няколко стандарти, променени стандарти и тълкувания, които не са били приети за по-ранно приложение от дружеството. От тях ръководството е преценило, че следните биха имали потенциален ефект в бъдеще за промени в счетоводната политика и финансовите отчети на дружеството за следващи периоди:

- *МСС 19 (променен) Доходи на наети лица (в сила за годишни периоди от 1.01.2013 г. – не е приет от ЕК).* Промените са свързани с плановете с дефинирани доходи и доходите при напускане. Фундаменталната промяна е отпадането на метода на „коридора” и въвеждането на правилото за признаване на всички последващи оценки (до сега наричани – актюерски печалби или загуби) на задълженията по дефинирани доходи и на плановете от активи в момента на възникването им, през компонент на „други всеобхватни доходи”, както и ускореното признаване на разходите за минал стаж.

- *МСС 27 (изменен 2011 г.) Индивидуални финансови отчети (в сила за годишни периоди от 01.01.2013 г. – не е приет от ЕК).* Стандартът е преиздаден с променено наименование, като частта от него, която засягаше консолидирани финансови отчети е изцяло обособена в нов стандарт – МСФО 10 Консолидирани финансови отчети. По този начин в стандарта са останали включени само правилата за отчитане на инвестиции в дъщерни, асоциирани и съвместни предприятия на ниво индивидуални отчети.

- *МСФО 9 (издаден м.11.2009 г. и м.10.2010 г.) Финансови инструменти: Класификация и оценяване (в сила за годишни периоди от 01.01.2013 г., и ревизирано приложение за годишни периоди от 01.01.2015 г.– не е приет от ЕК).* Този стандарт замества части от МСС 39, като установява принципи, правила и критерии за класификация, оценка и отписване на финансовите активи и пасиви, вкл. хибридните договори. Той въвежда изискване класификацията на финансовите активи да бъде правена на база бизнес модела на предприятието за тяхното управление и на

характеристиките на договорените парични потоци на съответните активи. Въвеждат две основни категории оценки – по амортизируема и по справедлива стойност. Новите правила ще доведат до евентуални промени основно в отчитането на финансови активи като дългови инструменти и на финансови пасиви приети за отчитане по справедлива стойност през текущите печалби и загуби (за кредитния риск).

- *МСФО 10 Консолидирани финансови отчети (в сила за годишни периоди от 1.01.2013 г. – не приет от ЕК). Този стандарт заменя в значителната му част МСС 27 (Консолидирани и индивидуални финансови отчети) и ПКР Разяснение 12 (Консолидация – предприятия със специално предназначение).* Основната му цел е да се установят принципите и начина на изготвяне и представяне на финансови отчети когато едно предприятие контролира едно или повече други предприятия. Той дава ново определение на понятието „контрол”, съдържащо три компонента, и определя контролът като единства база за консолидация. Стандартът установява и основните задължителни правила по изготвянето на консолидирани финансови отчети.

- *МСФО 12 Оповестяване на участия в други предприятия (в сила за годишни периоди от 1.01.2013 г. – не приет от ЕК).* Този стандарт въвежда изисквания за оповестяване и към информацията в оповестяванията във финансовите отчети относно всички видове участия на отчитащото се предприятие в други дружества и предприятия, вкл. и ефектите и рисковете от тези участия.

- *МСФО 13 Измерване на справедлива стойност (в сила за годишни периоди от 1.01.2013 г. – не приет от ЕК).* Този стандарт се явява единен източник с методологически насоки, съдържащ прецизирано определение на понятието „справедлива стойност”, правила и методика за нейното измерване, както и по-широки изисквания за оповестяване относно справедливата стойност и нейното измерване за целите на всички МСФО. Той покрива както финансовите инструменти, така и нефинансовите активи и пасиви, за които МСФО изискват или разрешават прилагането на справедлива стойност.

Допълнително, за посочените по-долу нови стандарти, променени стандарти и приети тълкувания, които са издадени, но все още не са в сила, ръководството е преценило, че следните не биха имали потенциален ефект за промени в счетоводната политика и финансовите отчети на дружеството:

- *МСС 28 (изменен 2011 г.) Инвестиции в асоциирани и съвместни предприятия – (в сила за годишни периоди от 01.01.2013 г. – не е приет от ЕК).* Стандартът е с променено наименование и включва правила за отчитане по метода на собствения капитал както на инвестициите в асоциираните, така и в съвместните предприятия, които досега са били под обхвата на МСС 31 Съвместни предприятия в съответствие на новите МСФО 11 и МСФО 12. МСС 31 спира да бъде приложим от 01.01.2013 г.

- *МСС 32 (променен) Финансови инструменти: Представяне (в сила за годишни периоди от 01.01.2014 г. – не приет от ЕК)* – относно нетиране (компенсиране) на финансови активи и финансови пасиви. Тези промени са свързани с уточнение относно приложението на правилата за нетиране на финансови инструменти. Основно те са в четири насоки: а) изясняване на значението на разбирането за „текущо законосъобразно приложимо право за нетиране”; б) приложението за едновременна реализация и споразумение за уреждане; в) нетиране на суми предоставени като гаранция; г) мярката за прилагането на изискванията за нетиране.

- *МСФО 7 (променен) Финансови инструменти: Оповестявания – относно нетиране (компенсиране) на финансови активи и пасиви (в сила за годишни периоди от 01.01.2013 г. – не е приет от ЕК).* Тези промени са свързани с разширяването на оповестяванията за всички финансови инструменти, които ще се нетират (компенсираат) в съответствие с МСС 32 (пара. 42), както и според допълнителни споразумения за нетиране, които са извън обхвата на МСС 32.

- *МСФО 7 (променен) Финансови инструменти: Оповестявания – относно облекчението за преизчислението на сравнителни периоди и свързаните с тях оповестявания при прилагането на МСФО 9 (в сила за годишни периоди от 01.01.2015 г. – не е приет от ЕК).*

- *МСФО 11 Съвместни споразумения (в сила за годишни периоди от 1.01.2013 г. – не приет от ЕК).* Този стандарт заменя МСС 31 Дялове в съвместни предприятия, вкл. и ПКР 13 Съвместно контролирани предприятия – непарични вноски от контролиращите съдружници. Той въвежда само два типа съвместни споразумения – съвместни дейности и съвместни дружества, като установеният критерий за класификация не е правната форма, а видът на правата и задълженията на всяка страна в конкретното споразумение, т.е. дали са права върху активите и пасивите, респ. разходите и приходите от съвместното споразумение /съвместна дейност/, или са права върху нетните активи от съвместното споразумение /съвместно дружество/. Стандартът премахва опцията за прилагане на метода на пропорционална консолидация и налага ползването на метода на собствения капитал при консолидация на съвместно контролирани дружества.

- *КРМСФО 20 Разходи за отстраняване на инертна маса във фаза производство на открита мина (в сила за годишни периоди от 1.01.2013 г. – не прието от ЕК).* Това тълкуване дава разяснение относно разграничението на счетоводното третиране на разходи за отстраняване на инертна маса с цел производство и разходи с цел за подобряване на достъпа до други количества минна маса за производство в бъдещи периоди.

Финансовите отчети са изготвени на база историческата цена с изключение на имотите, машините и оборудването, инвестиционните имоти и финансовите инструменти на разположение и за продажба, които са оценени по преоценена респ. справедлива стойност.

Дружеството води своите счетоводни регистри в български лев (BGN), който приема като негова отчетна валута за представяне. Данните в отчета и приложенията към него са представени в хиляди лева, освен ако нещо друго изрично не е указано.

Представянето на финансов отчет съгласно Международните стандарти за финансови отчети изисква ръководството да направи най-добри приблизителни оценки, начисления и разумно обосновани предположения, които оказват ефект върху отчетените стойности на активите и пасивите, на приходите и разходите, и на оповестяването на условни вземания и задължения към датата на отчета. Тези приблизителни оценки, начисления и предположения са основани на информацията, която е налична към датата на финансовия отчет, поради което бъдещите фактически резултати биха могли да бъдат различни от тях (като в условия на финансова криза несигурностите са по-значителни). Обектите, които предполагат по-висока степен на субективна преценка или сложност на, или където предположенията и приблизителните счетоводни оценки са съществени за финансовия отчет, са оповестени в Приложение № 2.27.

2.2. Консолидиран отчет на дружеството

Дружеството е започнало процеса на изготвяне на своя консолидиран отчет за 2012 г. съгласно МСФО в сила за 2012 г., в който отчет ще е включен и настоящият индивидуален отчет. Съгласно планираните дати ръководството очаква консолидираният отчет да бъде одобрен за издаване не по-късно от 30 април 2013 г. от Съвета на директорите на дружеството, след която дата отчетът ще бъде публично на разположение на трети лица.

2.3. Сравнителни данни

Дружеството представя сравнителна информация в този финансов отчет за една предходна година.

Когато е необходимо, сравнителните данни се рекласифицират (и преизчисляват), за да се постигне съпоставимост спрямо промени в представянето в текущата година.

2.4. Функционална валута и признаване на курсови разлики

Функционална и отчетна валута на представяне на финансовия отчет на дружеството е българският лев. От 1.07.1997 г. левът е фиксиран в съответствие със Закона за БНБ към германската марка в съотношение BGN 1 : DEM 1, а с въвеждането на еврото като официална валута на Европейския съюз - с еврото в съотношение BGN 1.95583 : EUR 1.

При първоначално признаване, сделка в чуждестранна валута се записва във функционалната валута, като към сумата в чуждестранна валута се прилага обменният курс към момента на сделката или операцията. Паричните средства, вземанията и задълженията, като монетарни отчетни обекти, деноминирани в чуждестранна валута се отчитат във функционалната валута като се прилага обменният курс, публикуван от БНБ за последния работен ден на съответния месец. Към 31 декември те се оценяват в български лева, като се използва заключителният обменен курс на БНБ.

Немонетарните отчетни обекти в отчета за финансовото състояние, първоначално деноминирани в чуждестранна валута, се отчитат във функционалната валута като се прилага историческият обменен курс към датата на операцията и последващо не се преоценяват по заключителен курс.

Ефектите от курсовите разлики, свързани с уреждането на сделки в чуждестранна валута, или отчитането на търговски сделки в чуждестранна валута по курсове, които са различни, от тези, по които първоначално са били признати, се включват в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) в момента на възникването им, като се третира като “други доходи/(загуби) от дейността” (в печалбата или загубата за годината) и се представят нетно.

2.5. Приходи

Приходите в дружеството се признават на база принципа за начисляване и до степента, до която и по начина, по който стопанските изгоди се придобиват от дружеството и респ. стопанските рискове се носят, както и доколкото приходите могат надеждно да се измерят.

При продажбите на продукция, стоки и материали приходите се признават, когато всички съществени рискове и ползи от собствеността на стоките преминават у купувача.

При предоставянето на услуги, приходите се признават, отчитайки етапа на завършеност на сделката към датата на баланса, ако този етап може да бъде надеждно измерен, както и разходите, извършени по сделката и разходите за приключването ѝ.

Приходите се оценяват на база справедливата цена на продадените продукция, стоки и услуги, нетно от косвени данъци (акциз и данък добавена стойност) и предоставени отстъпки и рабати.

Нетните разлики от промяна на валутни курсове, свързани с парични средства, търговски вземания и задължения, деноминирани в чуждестранна валута, се включват в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината), когато възникнат, като се представят нетно към “други доходи/(загуби) от дейността”.

Приходите от преоценка на инвестиционни имоти до справедлива стойност се представят в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) на ред “други доходи/(загуби) от дейността”. В същата статия от отчета се отчитат и реализираните приходи от предоставени инвестиционни имоти на оперативен лизинг.

При продажби на изплащане, приходът се признава на датата на продажбата без инкорпорираните лихви.

Финансовите приходи се представят отделно на лицевата страна на отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) и се състоят от: приходи от лихви по предоставени заеми и срочни депозити, приходи/печалби от сделки с инвестиции в ценни книжа на разположение и за продажба и/или от инвестиции в дъщерни и асоциирани дружества, в т.ч. дивиденди, нетна печалба от курсови разлики от преоценка на заеми в чуждестранна валута.

2.6. Разходи

Разходите в дружеството се признават в момента на тяхното възникване и на база принципите на начисляване и съпоставимост, и до степеня, до която това не би довело за признаване на активи/пасиви, които не отговарят на определенията за такива съгласно МСФО.

Разходите за бъдещи периоди се отлагат за признаване като текущ разход за периода, през който договорите за които се отнасят, се изпълняват.

Загубите, възникнали в резултат на преоценка на инвестиционни имоти до справедлива стойност се представят в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) на ред “други доходи/(загуби) от дейността”.

Финансовите разходи се представят отделно в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) и се състоят от: разходи за лихви по получени заеми, банкови такси по заеми и гаранции, нетна загуба от курсови разлики по заеми в чуждестранна валута, разходи/загуби от сделки с инвестиции в ценни книжа на разположение и за продажба и/или от инвестиции в дъщерни и асоциирани дружества.

2.7. Имоти, машини и оборудване

Имотите машините и оборудването (дълготрайни материални активи) са представени по преоценена стойност, намалена с натрупаната амортизация и загубите от обезценка.

Първоначално придобиване

При първоначално придобиване имотите, машините и оборудването се оценяват по цена на придобиване (себестойност), която включва покупната цена, митническите такси и всички други преки разходи, необходими за привеждане на актива в работно състояние. Преките разходи основно са: разходи за подготовка на обекта, разходи за първоначална доставка и обработка, разходите за монтаж, разходи за хонорари на лица, свързани с проекта, невъзстановяеми данъци, разходи за капитализирани лихви за квалифицирани активи и др.

При придобиване на имоти, машини и оборудване при условията на разсрочено плащане, покупната цена е еквивалентна на сегашната стойност на задължението, дисконтирано на база на лихвеното равнище по привлечените от дружеството кредитни ресурси с аналогичен матуритет и предназначение.

Дружеството е определило стойностен праг от 500 лв., под който придобитите активи независимо, че притежават характеристиката на дълготраен актив, се изписват като текущ разход в момента на придобиването им.

Последващо оценяване

Избраният от дружеството подход за последваща балансова оценка на имотите, машините и оборудването е модела на преоценената стойност по МСС 16 – преоценена стойност, намалена с последващо начислените амортизации и натрупаните загуби от обезценка.

Преоценка на имотите, машините и оборудването е прието да се извършва от лицензирани оценители обичайно на период от 5 години. Когато тяхната справедлива стойност се променя съществено на по-кратки интервали от време, преоценката може да се извършва по-често.

Последващи разходи

Разходите за ремонти и поддръжка се признават за текущи в периода, през който са направени. Извършени последващи разходи, свързани с имоти, машини и оборудване, които имат характер на подмяна на определени възлови части и агрегати, или на преустройство и реконструкция, се капитализират към балансовата стойност на съответния актив и се преразглежда остатъчния му полезен живот към датата на капитализация. Същевременно, неамортизираната част на заменените компоненти се изписва от балансовата стойност на активите и се признава в текущите разходи за периода на преустройството.

Методи на амортизация

Дружеството използва линеен метод на амортизация на имотите, машините и оборудването. Амортизирането на активите започва, когато те са на разположение за употреба. Земята не се амортизира. Полезният живот по групи активи е съобразен с физическото износване, спецификата на оборудването, бъдещите намерения за употреба и с предполагаемото морално остаряване.

Срокът на годност по групи активи е както следва:

- сгради – 20-70 г.
- пътни съоръжения – 20 г.

- машини и оборудване – 7-15 г.
- съоръжения – 7-10 г.
- компютри – 2-5 г.
- транспортни средства – 7-17 г.
- стопански инвентар – 6-7 г.

Определените срокове на полезен живот на дълготрайните активи се преглеждат в края на всеки отчетен период и при установяване на значителни отклонения спрямо бъдещите очаквания за срока на използването на активите, същият се коригира перспективно.

Обезценка на активи

Балансовите стойности на имотите, машините и оборудването подлежат на преглед за обезценка, когато са налице събития или промени в обстоятелствата, които показват, че балансовата стойност би могла да се отличава трайно от възстановимата им стойност. Ако са налице такива индикатори, че приблизително определената възстановима стойност е по-ниска от тяхната балансова стойност, то последната се изписва до възстановимата стойност на активите. Възстановимата стойност на имотите, машините и оборудването е по-високата от двете: справедлива стойност без разходи за продажба или стойност при употреба. За определянето на стойността при употреба на активите бъдещите парични потоци се дисконтират до тяхната настояща стойност като се прилага дисконтова норма преди данъци, която отразява текущите пазарни условия и оценки на времевата стойност на парите и рисковете, специфични за съответния актив. Загубите от обезценка се отчитат в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината), освен ако за дадения актив не е формиран преоценъчен резерв. Тогава обезценката е за сметка на този резерв и се представя в отчета за всеобхватния доход (към статиите на другите компоненти на всеобхватния доход), освен ако тя не надхвърля неговия размер (на резерва), и надвишението се включва като разход в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината).

Печалби и загуби от продажба

Дълготрайните материални активи се отписват от отчета за финансовото състояние когато се извадят трайно от употреба и не се очакват от тях бъдещи стопански изгоди или се продадат. Печалбите или загубите от продажби на отделни активи от групата на “имоти, машини и оборудване” се определят чрез сравняването на приходите от продажбата и балансовата стойност на актива към датата на продажбата. Те се посочват нетно, към “други доходи/(загуби) от дейността, нетно” на лицевата страна на отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината). Частта от компонента “преоценъчен резерв”, отнасяща се за продадения актив, се прехвърля директно към компонента “неразпределена печалба” в отчета за промените в собствения капитал.

2.8. Биологични активи

Биологичните активи се оценяват по справедлива стойност, намалена с приблизителната оценка на разходите за продажба. Те включват трайни насаждения.

Справедливата стойност на биологичните активи се определя въз основа на тяхното настоящо местонахождение и състояние на база цена, котирана на активен пазар. Печалбата или загубата, възникнала при първоначалното признаване на биологичен актив по справедлива стойност, намалена с приблизителната оценка на разходите за продажба и от промени в справедливата му стойност, намалена с приблизителната оценка на разходите за продажба, се признават в отчета за

всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) в периода, в който са възникнали и се представят към “други приходи/(загуби) от дейността, нетно”. Когато справедливата стойност на определен биологичен актив не може да бъде надеждно оценена, той се оценява по неговата себестойност, намалена с натрупаната амортизация или загуби от обезценка. Впоследствие, когато вече стане възможно справедливата стойност на този биологичен актив да може надеждно да бъде оценявана, дружеството променя подхода си и започва да оценява актива по справедлива стойност, намалена с приблизителната оценка на разходите за продажба.

2.9. Нематериални активи

Нематериалните активи са представени във финансовия отчет по цена на придобиване (себестойност), намалена с натрупаната амортизация и загубите от обезценка.

В дружеството се прилага линеен метод на амортизация на нематериалните активи при определен полезен живот 5 - 10 години.

Балансовата стойност на нематериалните активи подлежи на преглед за обезценка, когато са налице събития, или промени в обстоятелствата, които посочват, че балансовата стойност би могла да надвишава възстановимата им стойност. Тогава обезценката се включва като разход в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината).

Нематериалните активи се отписват от баланса когато се извадят трайно от употреба и не се очакват от тях бъдещи стопански изгоди или се продадат. Печалбите или загубите от продажби на отделни активи от групата на “нематериалните активи” се определят чрез сравняването на приходите от продажбата и балансовата стойност на актива към датата на продажбата. Те се посочват нетно, към “други приходи/(загуби) от дейността, нетно” на лицевата страна на отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината).

2.10. Инвестиционни имоти

Инвестиционни имоти са тези имоти, които дългосрочно се държат от дружеството за приходи от наеми и/или заради вътрешното увеличение на тяхната стойност. Те са представени в отчета за финансовото състояние по тяхната справедлива стойност. Печалбите или загубите от промените в справедливата стойност на инвестиционните имоти се отчитат в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) към статия “други приходи/(загуби) от дейността, нетно” за периода, през който са възникнали. Реализираните приходи от инвестиционни имоти се представят в същата статия от отчета.

Инвестиционните имоти се отписват от отчета за финансовото състояние, когато се извадят трайно от употреба и не се очакват от тях бъдещи стопански изгоди или се продадат. Печалбите или загубите от продажби на отделни активи от групата на “инвестиционните имоти” се определят чрез сравняването на приходите от продажбата и балансовата стойност на актива към датата на продажбата. Те се посочват нетно, към “други приходи/(загуби) от дейността, нетно” в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината).

Трансфери от и към групата “инвестиционни имоти” се прави, когато има промяна във функционалното предназначение и цели на даден имот. В случай на прехвърляне от “инвестиционни имоти” към “имоти за използване в собствената дейност” активът се завежда в новата си група по намерена историческа цена, която представлява справедливата му стойност към датата на прехвърлянето. Обратно, когато от “имоти за използване в собствената дейност” има прехвърляне

към “инвестиционни имоти”, активът се оценява по справедливата му стойност към датата на прехвърлянето, като разликата до балансовата му стойност се представя като компонент на отчета за всеобхватния доход (в други компоненти на всеобхватния доход) и се представя към “преоценъчен резерв – имоти, машини и оборудване” в отчета за промените в собствения капитал.

2.11. Инвестиции в дъщерни и асоциирани дружества

Дългосрочните инвестиции, представляващи акции в дъщерни и асоциирани дружества, са представени във финансовия отчет по цена на придобиване (себестойност), която представлява справедливата стойност на възнаграждението, което е било платено, вкл. преките разходи по придобиване на инвестицията, намалена с натрупаната обезценка.

Повечето от тези инвестиции не се търгуват на фондови борси, или продажбите на акции на фондови пазари са минимални по размер. Това обстоятелство не дава възможност да се осигурят котировки на пазарни цени на активен пазар, които да изразяват достатъчно достоверно и директно справедливата стойност на тези акции.

Притежаваните от дружеството инвестиции в дъщерни и асоциирани дружества подлежат на преглед за обезценка. При установяване на условия за обезценка, същата се признава в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) (Приложение № 2.27).

При покупка и продажба на инвестиции в дъщерни дружества се прилага “датата на сключване” на сделката.

Инвестициите се отписват, когато се прехвърлят правата, които произтичат от тях на други лица при настъпването на правните основания за това и по този начин се загубва контрола върху стопанските изгоди от съответния конкретен тип инвестиции. Печалбата/(загубата) от продажбата им се представя съответно към “финансови приходи” или “финансови разходи” в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината).

2.12. Инвестиции на разположение и за продажба

Първоначално оценяване

Първоначално инвестициите (финансови активи) на разположение и за продажба се признават по цена на придобиване, която е справедливата стойност на възнаграждението, което е било платено, включително преките разходи по придобиване на инвестицията –(финансовия актив) (Приложение № 2.23).

Последващо оценяване

Притежаваните от дружеството инвестиции (финансови активи), представляващи акции в публични дружества, които се търгуват на борсов пазар се оценяват последващо по справедлива стойност, определяна обичайно на база на “средни цени” на реализирани сделки за последния месец на годината, освен ако се търгува незначителен пакет от капитала на тези дружества и/или има силно ограничен обем сделки с тях - тогава борсовите цени се коригират чрез стойностите, получени при прилагането и на други оценъчни методи и цени на подобни инструменти, включително на други капиталови пазари. (Приложение № 2.27).

Ефектите от последващата преценка на ценните книжа до тяхната справедлива стойност се представят в отделен компонент на отчета за всеобхватния доход (в други компоненти на всеобхватния доход) и се признават в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за

годината) при освобождаване (продажба) от съответната инвестиция като се посочват към статията “финансови приходи” или “финансови разходи”.

Притежаваните от дружеството инвестиции (финансови активи), представляващи акции в други дружества (малцинствено участие), които не се търгуват на активен пазар и за тях няма котировки на пазарни цени, а предположенията за прилагането на алтернативни оценъчни методи са свързани с високи несигурности, за да се постигне достатъчно надеждно определяне на справедливата им стойност, се оценяват и представят по себестойност (Приложение № 2.23).

Притежаваните инвестиции (финансови активи) на разположение и за продажба се преглеждат към всяка дата на всеки отчетен период и при установяване на условия за перманентна обезценка, същата се отразява в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) към статия “финансови разходи”.

При установяване на условия за обезценка, същата се определя като разлика между балансовата стойност и възстановимата стойност на инвестицията и се отразява в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината), освен ако през предходни периоди има формиран положителен резерв за тези инвестиции – тогава първо обезценката се покрива за сметка на този резерв и се представя нетно в отчета за всеобхватния доход (в други компоненти на всеобхватния доход).

При отписването на акции поради продажба се използва методът на средно-претеглена цена, определена към края на месеца, в който се извършва отписването.

Всички покупки и продажби на инвестиции (финансови активи) на разположение и за продажба се признават на “датата на търгуване” на сделката, т.е. датата, на която дружеството се ангажира да закупи или продаде актива.

2.13. Материални запаси

Материалните запаси са оценени по по-ниската от: цена на придобиване (себестойност) и нетната им реализируема стойност.

Разходите, които се извършват, за да доведат даден продукт в неговото настоящо състояние и местонахождение, се включват в цената на придобиване (себестойността), както следва:

- суровини и материали в готов вид и стоки – всички доставни разходи, които включват покупната цена, вносни мита и такси, транспортни разходи, невъзстановяеми данъци и други разходи, които допринасят за приваждане на материалите и стоките в готов за тяхното използване/продажба вид;
- готова продукция и незавършено производство – преките разходи на материали и труд и приспадащата се част от производствените непреки разходи при нормално натоварен капацитет на производствените мощности, с изключение на административните разходи, курсовите разлики и разходите по привлечени финансови ресурси.

Включването на постоянните общопроизводствени разходи в себестойността на произвежданата продукция и полуфабрикати се извършва на базата на нормален капацитет. Избраната от дружеството база за разпределението им по продукти е пряк труд, формиран въз основа на трудови норми.

При употребата (продажбата) на материалните запаси се използва методът на средно-претеглената цена (себестойност).

Нетната реализируема стойност представлява приблизително определената продажна цена на даден актив в нормалния ход на стопанската дейност, намалена с приблизително определените разходи по довършването в търговски вид на този актив и приблизително определените разходи за реализация.

2.14. Търговски и други вземания

Търговските вземания се представят и отчитат по справедлива стойност на база стойността на оригинално издадената фактура (себестойност), намалена с размера на обезценката за несъбираеми суми. В случаите на разсрочени плащания над обичайния кредитен срок, при които не е предвидено допълнително плащане на лихва или лихвата значително се различава от обичайния пазарен лихвен процент, вземанията се оценяват първоначално по тяхната справедлива стойност, а последващо – по амортизируема стойност, след приспадане на инкорпорираната в тяхната номинална стойност лихва, определена по метода на ефективната лихва (Приложение № 2.23).

Приблизителната оценка за загуби от съмнителни и несъбираеми вземания се прави, когато за събираемостта на цялата сума или част от нея съществува висока несигурност. Несъбираемите вземания се изписват, когато правните основания за това настъпят. Обезценката на вземанията се начислява чрез съответна кореспондентна корективна сметка за всеки вид вземане към статията “други разходи” на лицевата страна на отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината).

2.15. Лихвоносни заеми и други предоставени финансови ресурси

Всички заеми и други предоставени финансови ресурси се отчитат първоначално по себестойност (номинална сума), която се приема за справедлива стойност на предоставеното по сделката, нетно от преките разходи, свързани с тези заеми и предоставени ресурси. След първоначалното признаване, лихвоносните заеми и други предоставени ресурси, последващо са оценени по амортизируема стойност, определена чрез прилагане на метода на ефективната лихва. Амортизируемата стойност е изчислена като са взети предвид всички видове такси, комисионни и други суми, асоциирани с тези заеми. Печалбите и загубите се признават в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) като финансови приходи (лихви) или разходи през периода на амортизация или когато вземанията се погасят, отпишат или редуцират.

Лихвоносните заеми и други предоставени финансови ресурси се класифицират като текущи, освен за частта от тях, за която дружеството има безусловно право да събере вземането си в срок над 12 месеца от края на отчетния период (Приложение № 2.23).

2.16. Парични средства и парични еквиваленти

Паричните средства и еквиваленти включват касовите наличности, разплащателните сметки и краткосрочните депозити в банки, чийто оригинален матуритет е до 3 месеца (Приложение № 2.23).

За целите на изготвянето на отчета за паричните потоци:

- паричните постъпления от клиенти и паричните плащания към доставчици са представени брутно, с включен ДДС (20%);

- лихвите по получени инвестиционни кредити се включват като плащания за финансова дейност, а лихвите, свързани с оборотни кредити, обслужващи текущата дейност, се включват в оперативна дейност;
- краткосрочно (до 3 месеца) блокираните парични средства са третираны като парични средства и еквиваленти;
- при наличие на банкови депозити с оригинален матуритет до три месеца същите са третираны като парични средства и еквиваленти, а получените лихви по тях - се включват в състава на паричните потоци от инвестиционна дейност.
- платеният ДДС по покупки на дълготрайни активи от чуждестранни доставчици се посочва на ред "платени данъци", а при доставка на дълготрайни активи от страната се посочва на ред "плащания към доставчици" към паричните потоци от оперативна дейност, доколкото той участва и се възстановява заедно и в оперативните потоци на дружеството за съответния период (месец).

2.17. Търговски и други задължения

Търговските и другите текущи задължения се отчитат по стойността на оригиналните фактури (цена на придобиване), която се приема за справедливата стойност на сделката и ще бъде изплатена в бъдеще срещу получените стоки и услуги. В случаите на разсрочени плащания над обичайния кредитен срок, при които не е предвидено допълнително плащане на лихва или лихвата значително се различава от обичайния пазарен лихвен процент, задълженията се оценяват първоначално по тяхната справедлива стойност, а последващо – по амортизируема стойност, след приспадане на инкорпорираната в тяхната номинална стойност лихва, определена по метода на ефективната лихва (Приложение № 2.23).

2.18. Лихвоносни заеми и други привлечени финансови ресурси

Всички заеми и други привлечени финансови ресурси се отчитат първоначално по себестойност (номинална сума), която се приема за справедлива стойност на полученото по сделката, нетно от преките разходи, свързани с тези заеми и привлечени ресурси. След първоначалното признаване, лихвоносните заеми и други привлечени ресурси, са последващо оценени по амортизируема стойност, определена чрез прилагане на метода на ефективната лихва. Амортизируемата стойност е изчислена като са взети предвид всички видове такси, комисионни и други разходи, вкл. дисконт или премия, асоциирани с тези заеми. Печалбите и загубите се признават в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) като финансови разходи (лихви) или приходи през периода на амортизация или когато задълженията се отпишат или редуцират (Приложение № 2.23).

Лихвоносните заеми и други привлечени финансови ресурси се класифицират като текущи, освен за частта от тях, за която дружеството има безусловно право да уреди задължението си в срок над 12 месеца от края на отчетния период.

2.19. Капитализиране на разходи по заеми

Разходите по заеми, които пряко се отнасят към придобиването, строителството или производството на отговарящ на условията /квалифициран/ актив, се капитализират като част от стойността на този актив. Отговарящ на условията /квалифициран/ актив е актив, който непременно

изисква поне 12-месечен период от време, за да стане готов за предвижданата му употреба или продажба.

Размерът на разходите по заеми, които могат да се капитализират в стойността на един отговарящ на условията /квалифициран/ актив, се определя чрез коефициент /норма/ на капитализация. Коефициентът на капитализация е среднопретеглената величина на разходите по заеми, отнесени към заемите на дружеството, които са непогасени през периода, с изключение на заемите, извършени специално с цел придобиване на един отговарящ на условията /квалифициран/ актив.

Капитализирането на разходите по заеми като част от стойността на един отговарящ на условията /квалифициран/ актив започва, когато са изпълнени следните условия: извършват се разходите за актива, извършват се разходите по заеми и в ход са дейности, които са необходими за подготвяне на актива за предвижданата му употреба или продажба.

Разходите по заеми се намаляват и с всякакъв инвестиционен доход от временното инвестиране на средствата от тези заеми.

2.20. Лизинг

Финансов лизинг

Лизингополучател

Финансовият лизинг, при който се трансферира към дружеството съществената част от всички рискове и стопански ползи, произтичащи от собствеността върху актива под финансов лизинг, се капитализира в отчета за финансовото състояние на лизингополучателя като се представя като имоти, машини и оборудване под лизинг по цена на незабавна продажба или ако е по-ниска - по сегашната стойност на минималните лизингови плащания. Лизинговите плащания съдържат в определено съотношение финансовия разход (лихвата) и припадащата се част от лизинговото задължение (главница), така че да се постигне постоянен лихвен процент за оставащата неизплатена част от главницата по лизинговото задължение. Лихвените разходи се включват в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) като финансови разходи (лихва) на база ефективен лихвен процент.

Придобитите под финансов лизинг активи се амортизират на база полезния живот на актива и в рамките на лизинговия срок.

Лизингодател

Финансовият лизинг, при който се трансферира извън дружеството съществената част от всички рискове и стопански изгоди, произтичащи от собствеността върху актива под финансов лизинг, се изписва от състава на стоките на лизингодателя и се представя в отчета за финансовото състояние като вземане със стойност, равна на нетната инвестиция от лизинга. Нетната инвестиция в лизинговия договор представлява разликата между сбора от минималните лизингови плащания по договора за финансов лизинг и негарантираната остатъчна стойност, начислена за лизингодателя, и незаработения финансов доход. Разликата между балансовата стойност на отдадения под финансов лизинг актив и незабавната (справедливата му продажна) стойност се признава в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) в началото на лизинговия договор (при предаването на актива) като доход от продажба.

Признаването на заработения финансов приход като текущ лихвен приход се основава на прилагането на метода на ефективната лихва.

Оперативен лизинг***Лизингополучател***

Лизинг, при който наемодателят продължава да притежава съществената част от всички рискове и стопански изгоди от собствеността върху дадения актив се класифицира като оперативен лизинг. Поради това активът не се включва в отчета за финансовото състояние на лизингополучателя.

Плащанията във връзка с оперативния лизинг се признават като разходи в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) на база линеен метод за периода на лизинга.

Лизингодател

Наемодателят продължава да притежава съществена част от всички рискове и стопански изгоди от собствеността върху дадения актив. Поради това този актив продължава да е включен в състава на неговите дълготрайни материални активи като амортизацията му за периода се включва в текущите разходи на лизингодателя.

Приходът от наеми от оперативен лизинг се признава на базата на линейния метод в продължение на срока на съответния лизинг. Първоначално направените преки разходи във връзка с договарянето и уреждането на оперативния лизинг, се добавят към балансовата стойност на отдадените активи и се признават на базата на линейния метод в продължение на срока на лизинга.

2.21. Пенсионни и други задължения към персонала по социалното и трудово законодателство

Трудовите и осигурителни отношения с работниците и служителите в Софарма АД се основават на разпоредбите на Кодекса на труда и на разпоредбите на действащото осигурително законодателство.

Основно задължение на дружеството в качеството му на работодател е да извършва задължително осигуряване на наетия персонал за фонд "Пенсии", допълнително задължително пенсионно осигуряване (ДЗПО), фонд "Общо заболяване и майчинство" (ОЗМ), фонд "Безработица", фонд "Трудова злополука и професионална болест" (ТЗПБ), фонд "Гарантиране вземания на работниците и служителите" (ГВРС) и здравно осигуряване. Размерите на осигурителните вноски се утвърждават със Закона за бюджета на ДОО и Закона за бюджета на НЗОК за съответната година. Вноските се разпределят между работодателя и осигуреното лице в съответствие с правилата от Кодекса за социално осигуряване (КСО).

Осигурителните и пенсионни планове, прилагани от дружеството в качеството му на работодател, се основават на българското законодателство и са планове с дефинирани вноски. При тези планове работодателят плаща месечно определени вноски в държавните фонд "Пенсии", фонд "ОЗМ", фонд "Безработица", фонд "ТЗПБ", фонд "ГВРС", както и в универсални и професионални пенсионни фондове - на база фиксирани по закон проценти и няма правно или конструктивно задължение да доплаща във фондовете бъдещи вноски в случаите, когато те нямат достатъчно средства да изплатят на съответните лица заработените от тях суми за периода на трудовия им стаж. Аналогични са и задълженията по отношение на здравното осигуряване.

Към дружеството няма създаден и функциониращ частен доброволен осигурителен фонд.

Краткосрочни доходи

Краткосрочните доходи за персонала под формата на възнаграждения, бонуси и социални доплащания и придобивки (изискуеми в рамките на 12 месеца след края на периода, в който персоналът е положил труд за тях или е изпълнил необходимите условия) се признават като разход в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) в периода, в който е положен трудът за тях или са изпълнени изискванията за тяхното получаване, и като текущо задължение (след приспадане на всички платени вече суми и полагащи се удържки) в размер на недисконтираната им сума. Дължимите от дружеството вноски по социалното и здравно осигуряване се признават като текущ разход и задължение в недисконтиран размер, заедно и в периода на начисление на съответните доходи, с които те са свързани.

Към датата на всеки финансов отчет дружеството прави оценка на сумата на очакваните разходи по натрупващите се компенсируеми отпуски, която се очаква да бъде изплатена като резултат от неизползваното право на натрупан отпуск. В оценката се включват приблизителната преценка за разходите за самите възнаграждения и разходите за вноски по задължителното обществено и здравно осигуряване, които работодателят дължи върху тези суми.

Дългосрочни доходи при пенсиониране

Съгласно Кодекса на труда работодателят е задължен да изплаща на персонала при настъпване на пенсионна възраст обезщетение, което в зависимост от трудовия стаж в предприятието може да варира между 2 и 6 брутни работни заплати към датата на прекратяване на трудовото правоотношение. По своите характеристики тези схеми представляват планове с дефинирани доходи.

Изчислението на размера на тези задължения налага участието на квалифицирани актюери, за да може да се определи тяхната сегашна стойност към датата на отчета, по която те се представят в отчета за финансовото състояние, коригирана с размера на непризнатите актюерски печалби и загуби, а респ. изменението в стойността им, вкл. признатите актюерски печалби и загуби - в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината).

Разходите за минал стаж се признават веднага в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината).

Към датата на всеки годишен финансов отчет, дружеството назначава сертифицирани актюери, които издават доклад с техните изчисления относно дългосрочните му задължения към персонала за обезщетения при пенсиониране. За целта те прилагат кредитния метод на прогнозните единици. Сегашната стойност на задължението по дефинираните доходи се изчислява чрез дисконтиране на бъдещите парични потоци, които се очаква да бъдат изплатени в рамките на матуритета на това задължение и при използването на лихвените равнища на държавни дългосрочни облигации, деноминирани в български лева.

Актюерските печалби и загуби произтичат от промени в актюерските предположения и опита. Тези, които надвишават коридора от 10% спрямо сегашната стойност на задължението по дефинираните доходи в края на годината се признават незабавно в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) за периода, в който възникват.

Измененията в размера на задълженията на дружеството към персонала за обезщетения при пенсиониране, вкл. и лихвата от разгръщането на сегашната стойност и признатите актюерски

печалби или загуби, се отчитат към “разходи за персонала” в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината).

Доходи при напускане

Съгласно разпоредбите на Кодекса на труда, дружеството в качеството му на работодател има задължение да изплати при прекратяване на трудовия договор, преди пенсиониране, определени видове обезщетения.

Дружеството признава задължения към персонала по доходи при напускане преди настъпване на пенсионна възраст, когато е демонстриран обвързващ ангажимент, на база анонсиран план, да се прекрати трудовият договор със съответните лица без да има възможност да се отмени, или при формалното издаване на документите за доброволно напускане. Доходи при напускане, платими след повече от 12 месеца от края на отчетния период, се дисконтират и представят в отчета за финансовото състояние по тяхната сегашна стойност.

2.22. Акционерен капитал и резерви

Дружеството е акционерно и е задължено да регистрира в Търговския регистър определен размер на **акционерен капитал**, който да служи като обезпечение на вземанията на кредиторите на дружеството. Акционерите отговарят за задълженията на дружеството до размера на своето акционерно участие в капитала и могат да претендират връщане на това участие само в производство по ликвидация или несъстоятелност. Дружеството отчита основния си капитал по номинална стойност на регистрираните в съда акции.

Съгласно изискванията на Търговския закон и устава, дружеството е длъжно да формира и резерв “**фонд Резервен**”, като източници на фонда могат да бъдат:

- най-малко една десета от печалбата, която се отделя докато средствата във фонда достигнат една десета част от акционерния капитал или по-голяма част, определена по решение на Общото събрание на акционерите;
- средствата, получени над номиналната стойност на акциите при издаването им (премиен резерв);
- други източници, предвидени по решение на Общото събрание.

Средствата от фонда могат да се използват само за покриване на годишната загуба и на загуби от предходни години. Когато средствата във фонда достигнат определения в устава минимален размер, средствата над тази сума могат да бъдат използвани за увеличаване на акционерния капитал.

Обратно изкупените собствени акции са представени в отчета за финансово състояние по себестойност (цена на придобиване) като с тяхната стойност е намален собственият капитал на дружеството. Печалбите или загубите от продажбата на обратно изкупени собствени акции са за сметка на и се представят директно в собствения капитал на дружеството към компонента “неразпределена печалба”.

Преоценъчният резерв – имоти, машини и оборудване е формиран от:

- положителната разлика между балансовата стойност на имотите, машините и оборудването и техните справедливи стойности към датата на извършване на всяка преоценка; и

- положителната разлика между балансовата стойност на имоти, отчитани в групата “имоти, за използване в собствена дейност”, и тяхната справедлива стойност на датата, на която те се трансферират в групата на “инвестиционни имоти”.

Ефектът на отсрочените данъци върху преоценъчния резерв е отразен директно за сметка на този резерв.

Преоценъчният резерв се прехвърля към компонента „натрупани печалби”, когато активите се отписват от отчета за финансовото състояние или са напълно амортизирани.

Преоценъчният резерв покрива обезценки на активите, с които той е свързан. Той може да бъде използван при реализацията на дивидентната и капиталова политика на дружеството само след прехвърлянето му към компонента ”неразпределена печалба”.

Резервът по финансови активи на разположение и за продажба е формиран от разликата между балансовата стойност на финансовите активи на разположение и за продажба и техните справедливи стойности към датата на извършване на преоценката. Този резерв се прехвърля към текущите печалби и загуби в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината), когато финансовите активи се освободят (продадат) от дружеството и/или при установена трайна обезценка на определени финансови активи.

2.23. Финансови инструменти

2.23.1. Финансови активи

Дружеството класифицира своите финансови активи в следните категории: “заеми (кредити) и вземания” и “активи на разположение и за продажба”. Класификацията е в зависимост от същността и целите и предназначението на финансовите активи към датата на тяхното придобиване. Ръководството определя класификацията на финансовите активи на дружеството към датата на първоначалното им признаване в отчета за финансовото състояние.

Обичайно дружеството признава в отчета за финансовото състояние финансовите активи на “датата на търгуване” - датата, на която то е поело ангажимент да закупи съответните финансови активи. Всички финансови активи се оценяват по тяхната справедлива стойност плюс преките разходи по транзакцията.

Финансовите активи се отписват от отчета за финансовото състояние на дружеството, когато правата за получаване на парични средства от тези активи са изтекли, или са прехвърлени и дружеството е прехвърлило съществената част от рисковете и ползите от собствеността върху актива на друго дружество (лице). Ако дружеството продължава да държи съществената част от рисковете и ползите, асоциирани със собствеността на даден трансфериран финансов актив, то продължава да признава актива в отчета за финансовото си състояние, но признава също и обезпечено задължение (заем) за получените средства.

Кредити и вземания

Кредити и вземания са недеривативни финансови активи с фиксирани или установими плащания, които не се котират на активен пазар. Те се оценяват в отчета за финансовото състояние по тяхната амортизируема стойност при използването на метода на ефективната лихва, намалена с направена обезценка. Тези активи се включват в групата на текущите активи, когато матуритетът им

е в рамките на 12 месеца или в обичаен оперативен цикъл на дружеството, а останалите – като нетекущи.

Тази група финансови активи включва: предоставени заеми, търговски вземания, други вземания от контрагенти и трети лица, и паричните средства и парични еквиваленти от отчета за финансовото състояние (Приложения № 2.14, № 2.15 и № 2.16). Лихвеният доход по “кредитите и вземанията” се признава на база ефективна лихва, освен при краткосрочните вземания под 3 месеца, където признаването на такава лихва е неоснователно като несъществено и в рамките на обичайните кредитни условия. Той се представя в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината), към статията „финансови приходи”.

На датата на всеки отчет за финансовото състояние дружеството оценява дали са настъпили събития и обстоятелства, които показват наличието на обективни доказателства, налагащи обезценка на кредитите и вземанията (Приложение № 2.27).

Финансови активи на разположение и за продажба

Финансовите активи на разположение и за продажба са недеривативни активи, които са придобити с такава цел или не са класифицирани в друга група. Обичайно те представляват акции или дялове в други дружества, придобити с инвестиционна цел (инвестиции на разположение и за продажба) и се включват към нетекущите активи, освен ако намерението на дружеството е да ги продава в рамките на следващите 12 месеца и активно търси купувач (Приложение № 2.12).

Финансовите активи на разположение и за продажба се оценяват по:

- справедлива стойност - за дружества, чиито книжа са борсово котираны. Справедливата стойност на тези активи се определя чрез прилагане на усреднена борсова цена “купува”, обичайно за последния месец към датата на отчета за финансовото състояние, освен ако се търгува незначителен пакет от капитала на тези дружества и/или има силно ограничен обем сделки с тях - тогава борсовите цени се коригират чрез прилагането и на други оценъчни методи (Приложение № 2.27), или по изключение,

- цена на придобиване - за дружества от затворен тип, за които е трудно да се намерят данни за аналогови пазарни сделки или поради обстоятелството, че бъдещото функциониране на тези дружества е свързано с определени несигурности, за да може да се направят достатъчно разумни и обосновани дългосрочни предположения за изчисляването на справедливата стойност на техните акции чрез други алтернативни оценъчни методи.

Ефектите от преоценката до справедливата стойност, печалби или загуби, на държаните инвестиции на разположение и за продажба се отчитат в отчета за всеобхватния доход (към други компоненти на всеобхватния доход) по статия “нетна промяна в справедливата стойност на финансови активи на разположение и за продажба” и се натрупват към самостоятелен компонент на собствения капитал - ”резерв по финансови активи на разположение и за продажба”.

При установяване на последваща трайна обезценка или при продажба на инвестиция на разположение и за продажба, сумата на обезценката и всички натрупани преди това загуби (нетно) към резерва, се признават в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) като “финансови разходи”. Аналогично, при всяка продажба на инвестициите от този тип натрупаните нереализирани печалби в резерва се признават в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) в статията “финансови приходи”.

Ефектите от рециклирането на натрупаните ефекти от промяна в справедливата стойност на държаните инвестиции на разположение и за продажба се представят към другите компоненти на всеобхватния доход (по статия “нетна промяна в справедливата стойност на финансови активи на разположение и за продажба”), нетно от тези на новите преоценки за периода.

Дивиденди по акции и дялове, класифицирани като финансови активи на разположение и за продажба, се признават и отчитат в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината), когато се установи, че дружеството е придобило правото върху тези дивиденди.

Притежаваните инвестиции на разположение и за продажба се преглеждат към всяка дата на отчета за финансовото състояние дали са настъпили събития и обстоятелства, които показват наличието на обективни доказателства, че за отделен финансов актив или група активи има обезценка. Те се обезценяват, ако балансовата стойност е по-висока от очакваната им възстановима сума. Сумата на признатата загуба от обезценка е равна на разликата между цената на придобиване, намалена с плащанията и възстановимата им сума, която се приема за равна на сегашната стойност на очакваните прогнозируеми бъдещи парични потоци, дисконтирани по текущ пазарен лихвен процент или чрез нормата на доходност за сходни финансови активи.

2.23.2. Финансови пасиви и инструменти на собствен капитал

Дружеството класифицира дългови инструменти и инструменти на собствен капитал или като финансови задължения или като собствен капитал в зависимост от същността и условията в договор със съответния контрагент относно тези инструменти.

Финансови пасиви

Финансовите пасиви включват заеми (кредити), задължения към доставчици и други контрагенти. Първоначално те се признават в баланса по справедлива стойност, нетно от преките разходи по транзакцията, а последващо – по амортизируема стойност по метода на ефективната лихва (Приложение № 2.17, № 2.18, № 2.20).

2.24. Данъци върху печалбата

Текущите данъци върху печалбата са определени в съответствие с изискванията на българското данъчно законодателство – Закона за корпоративното подоходно облагане. Номиналната данъчна ставка за 2012 г. е 10 % (2011 г.: 10%).

Отсрочените данъци върху печалбата се определят чрез прилагане на балансовия пасивен метод за всички временни разлики към датата на финансовия отчет, които съществуват между балансовите стойности и данъчните основи на отделните активи и пасиви.

Отсрочените данъчни пасиви се признават за всички облагаеми временни разлики, с изключение на тези, породили се от признаването на актив или пасив, който към датата на стопанската операция не е повлиял върху счетоводната и данъчната печалба/(загуба).

Отсрочените данъчни активи се признават за всички намаляеми временни разлики и за неизползваните данъчни загуби, до степента, до която е вероятно те да се проявят обратно и да бъде генерирана в бъдеще достатъчна облагаема печалба или да се проявят облагаеми временни разлики, от които да могат да се приспаднат тези намаляеми разлики, с изключение на разликите, породили се от признаването на актив или пасив, който към датата на стопанската операция не е повлиял върху счетоводната и данъчната печалба/(загуба).

Балансовата стойност на всички отсрочени данъчни активи се преглежда на всяка дата на отчета за финансовото състояние и се редуцира до степента, до която е вероятно те да се проявят обратно и да се генерира достатъчно облагаема печалба или проявяващи се през същия период облагаеми временни разлики, с които те да могат да бъдат приспаднати или компенсирани.

Отсрочените данъци, свързани с обекти, които са отчетени като други компоненти на всеобхватния доход или друга позиция в отчета за финансовото състояние, също се отчитат директно към съответния компонент на всеобхватния доход или балансова позиция.

Отсрочените данъчни активи и пасиви се оценяват на база данъчните ставки, които се очаква да се прилагат за периода, през който активите ще се реализират, а пасивите ще се уредят (погасят), на база данъчните закони, които са в сила или с голяма степен на сигурност се очаква да са в сила.

Към 31.12.2012 г. отсрочените данъци върху печалбата са оценени при ставка 10 % (31.12.2011 г.: 10 %).

2.25. Доходи на акция

Основните доходи на акция се изчисляват като се раздели нетната печалба или загуба за периода, подлежаща на разпределение между акционерите, притежатели на обикновени акции, на средно-претегления брой на държаните обикновени акции за периода.

Средно-претегленият брой акции представлява броят на държаните обикновени акции в началото на периода, коригиран с броя на обратно изкупените обикновени акции и на новоиздадените такива през периода, умножен по средно-времевия фактор. Този фактор изразява броя на дните, през които конкретните акции са били държани, спрямо общия брой на дните през периода.

При капитализация, допълнителна емисия или разделяне, броят на обикновените акции, които са в обръщение до датата на това събитие, се коригира, за да се отрази пропорционалната промяна в броя на обикновените акции в обръщение така, сякаш събитието се е случило в началото на представения най-ранен период.

Доходи на акции с намалена стойност не се изчисляват, тъй като няма издадени потенциални акции с намалена стойност.

2.26. Сегментно отчитане

Дружеството идентифицира своите отчетни сегменти и оповестява информация по сегменти в съответствие с организационната и отчетна структура, използвана от ръководството. Оперативните сегменти са компоненти на бизнеса, които се оценяват редовно от членовете на ръководството, вземащи оперативни решения - като се използва финансова и оперативна информация, изготвена конкретно за сегмента, за целите на текущото наблюдение и оценяване на резултатите от дейността (изпълнението) и разпределението на ресурсите на дружеството.

Оперативните сегменти на дружеството текущо се наблюдават и направляват поотделно, като всеки оперативен сегмент представлява отделна бизнес област, която предлага различни продукти и е носител на различни бизнес ползи и рискове. Оперативните сегменти на дружеството включват бизнес областите по отделни основни видове производство на лекарствени форми – таблетни форми, ампулни форми и други форми.

Информация по оперативни сегменти

Дружеството използва един измерител – брутен марж (печалба) при оценяването на резултатите в оперативните сегменти и за разпределянето на ресурси между тях. Тя се определя като разлика между сегментните приходи и сегментните разходи, пряко съотнесими към съответния сегмент.

Сегментните активи, пасиви, респ. приходи, разходи и резултати включват тези, които са и могат да бъдат директно относими към съответния сегмент, както и такива, които могат да бъдат разпределени на разумна база. Обичайно това са: а) за приходите - продажби на продукцията; б) за разходите - за основни суровини и материали, за амортизации и за възнагражденията на производствения персонал; в) за активите - имоти, машини и съоръжения, и материални запаси; г) за пасивите - задължения към персонала и за обществено осигуряване. Капиталовите разходи (инвестиции) по бизнес сегменти са отграничени разходи, извършени през периода за придобиване или изграждане на секторни нетекущи активи, които се очаква да бъдат използвани през повече от един период.

Дружеството управлява инвестициите в ценни книжа, търговските разчети и предоставените, респ. получените финансови ресурси, както и данъците на ниво предприятие и те не се разпределят на сегментно ниво.

Резултатите от дейности, които се считат за случайни спрямо основните типове операции (дейности) на дружеството, както и неразпределяемите приходи, разходи, пасиви и активи, се отчитат отделно в позиция „обща на ниво дружество”. Тези суми по принцип включват: други доходи от дейността, освен ако не произтичат от дейността на конкретен сегмент, административни разходи, лихвени приходи и разходи, реализирани и нереализирани печалби и загуби от сделки с валута и инвестиции, инвестиции в други дружества, търговски и други вземания, търговски задължения и получени заеми, разчети по данъци, производствено и административно оборудване с общо предназначение.

Прилаганата счетоводна политика за отчитането по сегменти, се основава на тази, използвана от дружеството за изготвяне на публичните му отчети по закон.

2.27. Преценки от определящо значение при прилагане счетоводната политика на дружеството. Ключови приблизителни оценки и предположения с висока несигурност.

Материални запаси

Нормален капацитет

Нормалният производствен капацитет на дружеството е определен на база средно претеглени за месец отработени човекочасове за три последователни отчетни периода (години) по видове производства и за всеки цех поотделно.

Обезценка

В края на всяка финансова година дружеството извършва преглед на състоянието, срока на годност и използваемостта на наличните материалните запаси. При установяване на запаси, които съдържат потенциална вероятност да не бъдат реализирани по съществуващата им балансова стойност в следващите отчетни периоди, дружеството обезценява материалните запаси до нетна реализируема стойност.

В резултат на направените прегледи и анализи към 31.12.2012 г. е отчетена обезценка на

материалните запаси в размер на 1,078 х.лв. (2011 г.: 1.297 х.лв.) (Приложение № 9).

Актюерски изчисления

При определяне на сегашната стойност на дългосрочните задължения към персонала при пенсиониране са използвани изчисления на сертифицирани актюери, базирани на предположения за смъртност, темп на текучество на персонала, бъдещо ниво на работни заплати и дисконтов фактор (Приложение № 28).

Преценка на имоти, машини и оборудване

Към 31.12.2011 г. е извършен цялостен преглед и оценка за ценови промени на дълготрайните материални активи със съдействието на независими лицензирани оценители.

При тази преценка са приложени следните два основни подхода и оценъчни методи за измерване на справедливата стойност на отделните видове дълготрайни материални активи:

- „Пазарен подход” чрез „Метод на пазарните аналози” - за земята и сградите, за които има реален пазар, наблюдават се аналогови имоти и сделки с тях, и е на лице база за сравнимост - за справедлива стойност е приета пазарната им цена, определена по сравнителния метод;
- „Подход базиран на вещната стойност активите” чрез „Метод на амортизирана възстановителна стойност” - за специализираните сгради, за които липсва реален пазар и съпоставими продажби на аналогови активи - за справедлива стойност се приема тяхната амортизирана възстановителна стойност при актуални доставни цени, и при хипотеза за тяхното обичайно използване в технологично - обвързан производствено-стопански процес /вкл. срок/ и като са отчетени: физическо износване, функционално и икономическо обезценяване.

От направената преценка е признат преоценъчен резерв в размер на 2,706 х.лв. нетно от обезценка (Приложение № 14).

Основните източници на информация, използвани при изчисленията, предположенията и преценките във връзка с определянето на справедливите стойности са: вътрешни данни и становища на ръководството на дружеството относно експлоатационно състояние на активите, степен на използваемост на капацитета, намерения за продажба на конкретни активи, извършени капитални ремонти, перспективи за използване на активите, публична информация за финансовото, техническото и оперативното състояние на дружеството през последните пет години, публикувани цени за реализирани сделки на пазарите за недвижими имоти, данни за реализирани или оферирани сделки по покупко - продажба на аналогови активи (Приложение № 14).

Обезценка на инвестиции в дъщерни дружества

На всяка дата на отчета за финансовото състояние ръководството прави оценка дали съществуват индикатори за обезценка на неговите инвестиции в дъщерни и асоциирани дружества. Като основни индикатори за обезценка се приемат: значително редуциране на обема (над 25%) или преустановяване дейността на дружеството, в което е инвестирано; отчитане на загуби за по-продължителен период от време (над три години), както и отчитане на отрицателни нетни активи или активи под регистрирания основен акционерен капитал. Изчисленията са направени от ръководството със съдействието на независими лицензирани оценители. Като база за прогнозите на паричните потоци преди данъци са използвани

финансовите бюджети, разработени от съответните дружества, покриващи четири годишен период, както и други средносрочни и дългосрочни планове и намерения за развитието им, вкл. прогнози за основни икономически показатели на национално ниво и на ниво ЕС/Балканите.

Тестовите и преценките на ръководството за обезценка на инвестициите са направени през призмата на неговите прогнози и намерения относно бъдещите икономически изгоди, които се очаква да бъдат получени от дъщерните дружества, включително търговски и промишлен опит, осигуряване на позиции на български и чуждестранни пазари, очакванията за бъдещи продажби и пр.

В резултат на направените изчисления през 2012 г. е установена необходимост за признаване на обезценка на определени инвестиции в дъщерни предприятия в размер на 447 х.лв. (2011 г.: 863 х.лв.) (Приложение № 10, № 17).

Последваща оценка на инвестиции (финансови активи) на разположение и за продажби по справедлива стойност и третиране на резултатите от отрицателна преоценка

Към 31.12.2012 г. дружеството е направило подробен сравнителен анализ на промените в и движението на борсовите цени на националния фондов пазар по отношение на притежаваните от него акции на публични дружества.

За инвестициите в дружества, чиито акции са регистрирани за търговия на Българската фондова борса ръководството е извършило проучване и анализи и е на позиция, че борсовите цени не са достатъчно директно индикативни за определянето на справедливата стойност на съответните ценни книжа, основно поради все още значително намалените обеми. Това обстоятелство е наложило неговото решение да промени прилагания до 31.12.2008 г. оценъчен подход – от директни борсови (некоригирани) “средни цени” на реализирани сделки на борсовия пазар през последния месец на финансовата година (Ниво 1) към коригирани борсови цени (Ниво 2). Изчисленията по тези коригирани борсови цени са направени от ръководството със съдействието на независими лицензирани оценители, като за целта са използвани цени на акции на други предприятия със сходни характеристики, котиращи на Българска фондова борса и/или на други чуждестранни аналогови борси (Приложение № 13 и № 18).

За инвестициите в дружества, чиито акции са регистрирани за търговия на чуждестранни борси и те се търгуват на капиталовия пазар в достатъчен обем сделки, е прието, че могат да се оценяват последващо по справедлива стойност, определяна директно на база “средни цени” на реализирани сделки на борсовия пазар през последния месец на финансовата година (Ниво 1). Допълнително, приложените цени са анализирани за тенденцията в поведението на борсовите цени на съответните ценни книжа поне за последните три месеца на годината, и респ. до датата на издаване на финансовия отчет. (Приложение № 13 и № 18).

Също така ръководството е използвало задължително и алтернативни оценъчни методи, за допълнително потвърждение на приложената оценка като справедлива стойност и за двете отчетни години.

За всички инвестиции в ценни книжа на разположение и за продажба е направен и специален анализ на наблюдаваната графика на поведение на борсовите им цени и на справедливите им стойности, определени по алтернативни оценъчни методи, за период до 18 месеца спрямо 31 декември, за да се определи дали са налице условия за трайна и съществена обезценка. В резултат на

този анализ към 31 декември 2012 за част от инвестициите е установено: а) тенденция на запазване на ниско равнище на цените на акциите; б) продължаващ спад спрямо предходния период; в) цени на дружества-аналози и/или наличие на други оценки на притежаваните акции-инвестиции, определени чрез алтернативни оценъчни методи (напр. метод на дисконтираните парични потоци, пазарни аналози), които се запазват или понижават в сравнение с оценките в края на предходната година.

Тези резултати от анализа са основанието за позицията на ръководството да признае сумата на обезценката на тези инвестиции и всички натрупани преди това загуби (нетно) към резерва, в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) като “финансови разходи” – в размер на 1,091 х.лв.(2011 г.: 2,624 х.лв).

Оперативен лизинг

Дружеството е класифицирало към групата “имоти, машини и съоръжения ” сграда, от която част се предоставя на оперативен лизинг на свързани лица. Тъй като значителна част от сградата се използва и от него в собствената му дейност, ръководството е преценило тази сграда да не се третира като инвестиционен имот.

Обезценка на вземания

Приблизителната оценка за загуби от съмнителни и несъбираеми вземания се прави към датата на всеки отчет, на индивидуална база. Вземанията, при които са констатирани трудности при тяхното събиране, подлежат на анализ за определяне на частта от тях, която е реално събираема, а останалата част до номинала на съответното вземане се признава в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) като загуба от обезценка (Приложение № 9).

След 180 дни закъснение вече се счита, че може да има индикатори за обезценка. При преценката на събираемостта на вземанията ръководството прави анализ на цялата експозиция от всеки контрагент с оглед установяване на реалната възможност за събирането им, а не само на ниво просрочени индивидуални вземания от контрагента, вкл. и възможностите за събиране на лихви за просрочията. При установяване на висока несигурност относно събираемостта на дадено вземане (група вземания) се прави преценка каква част от него (тях) е обезпечена (залог, ипотeka, поръчителства, банкова гаранция) и по този начин е гарантирана събираемостта им (чрез бъдещо възможно реализиране на обезпечението или плащане от поръчител). Вземанията или частта от тях, за които ръководството преценява, че съществува много висока несигурност за събирането им и не са обезпечени, се обезценяват на 100 %.

За 2012 г. признатите обезценки на вземанията (нетно от възстановените) са в размер на 877 х.лв. (2011 г.: 172 х.лв.)

Провизии за съдебни дела

По откритите заведени съдебни дела срещу дружеството /като ответник/ ръководството е преценило, съвместно с адвокатите му, че на настоящия етап вероятността и рисковете за негативен изход от тях е все още под 50 %, поради което не са признати провизии за задължения по дела в отчета за финансовото състояние към 31 декември 2012 г. (Приложение № 36).

Активи по отсрочени данъци

Не са признати активи по отсрочени данъци в размер на 1,279 х.лв., свързани с обезценка на инвестиции в дъщерни дружества, тъй като ръководството не предвижда да се освободи от тези инвестиции и съответно е преценило, че не съществува вероятност временната разлика да се прояви в предвидимо бъдеще. Размерът на временната разлика, върху която не е признат данъчен актив е 12,788 х.лв.

3. ПРИХОДИ

Основните приходи от продажби на готова продукция на дружеството включват:

	<i>2012</i> <i>BGN '000</i>	<i>2011</i> <i>BGN '000</i>
Износ	150 942	144 398
Вътрешен пазар	59 401	65 449
Общо	210 343	209 847

<i>Продажби по продукти - износ</i>	<i>2012</i> <i>BGN '000</i>	<i>2011</i> <i>BGN '000</i>
Таблетни форми	118 788	116 147
Ампулни форми	13 548	9 830
Сиропни форми	11 219	11 458
Унгвенти	4 392	3 250
Лиофилни продукти	2 341	3 033
Супозитории	417	353
Капки	197	169
Инфузионни разтвори	40	158
Общо	150 942	144 398

<i>Продажби по продукти – вътрешен пазар</i>	<i>2012</i> <i>BGN '000</i>	<i>2011</i> <i>BGN '000</i>
Таблетни форми	36 029	38 942
Ампулни форми	16 619	17 982
Лиофилни продукти	3 130	3 229
Унгвенти	1 328	1 734
Сиропни форми	1 196	2 465
Капки	390	700
Други	364	0
Супозитории	345	397
Общо	59 401	65 449

Разпределението по географски региони на приходите от продажби е както следва:

	2012 BGN '000	Относителен дял	2011 BGN '000	Относителен дял
Европа	131 147	62%	126 990	61%
България	59 401	28%	65 449	31%
Други страни	19 795	9%	17 408	8%
Общо	210 343	100%	209 847	100%

Общите приходи от сделки с най-големите клиенти на дружеството са както следва:

	2012 BGN '000	% от приходите	2011 BGN '000	% от приходите
Клиент 1	69 868	33%	77 968	37%
Клиент 2	58 867	28%	65 260	31%
Клиент 3	38 231	18%	25 129	12%

4. ДРУГИ ДОХОДИ И ЗАГУБИ ОТ ДЕЙНОСТТА

Другите доходи и загуби от дейността на дружеството включват:

	2012 BGN '000	2011 BGN '000
Приходи от продажба на материали	17 205	16 001
Отчетна стойност на продадени материали	(16 875)	(15 603)
Печалба от продажба на материали	330	398
Приходи от продажби на дълготрайни активи	701	37
Балансова стойност на продадени дълготрайни активи	(542)	(19)
Печалба/(загуба) от продажба на дълготрайни активи	159	18
Приходи от продажба на стоки	1 602	1 771
Отчетна стойност на продадени стоки	(1 015)	(1 120)
Печалба от продажба на стоки	587	651
Приходи от предоставяне на услуги	2 625	2 634
Постъпления от неустойки	704	782
Присъдени суми	292	-
Получени застрахователни обещания	41	-
Приходи от финансираня	15	-
Лихви по разплащателни сметки	6	-
Нетни загуби от курсови разлики по търговски вземания и задължения и текущи разплащателни сметки	(341)	(526)

Загуби от преценка на инвестиционни имоти до справедлива стойност	(216)	(365)
Други доходи	117	231
Общо	4 319	3 823

Приходите от продажба на материали са основно от продажба на субстанции и опаковъчни материали – алуминиево фолио, флакони, туби и др.

Приходите от услуги включват:

	2012	2011
	BGN '000	BGN '000
Наеми	1 631	1 731
Социална дейност	407	356
Услуги по изработка	138	-
Гама облъчване	126	158
Услуги по проверка и валидация	79	
Услуги по лабораторни анализи	73	135
Регулаторни услуги	46	75
Организиране на транспорт	21	27
Рекламни услуги	-	50
Лицензионно възнаграждение	-	29
Други	104	73
Общо	2 625	2 634

Приходите от стоки включват:

	2012	2011
	BGN '000	BGN '000
Хранителни продукти	816	752
Козметични стоки	215	279
Стоки със техническо предназначение	443	560
Хранителни добавки	128	180
Общо	1 602	1 771

Отчетната стойност на продадените стоки по видове е както следва:

	2012	2011
	BGN '000	BGN '000
Хранителни продукти	672	628
Козметични стоки	192	252

Стоки с техническо предназначение	68	70
Хранителни добавки	83	170
Общо	1 015	1 120

5. РАЗХОДИ ЗА СУРОВИНИ И МАТЕРИАЛИ

Разходите за суровини и материали включват:

	2012	2011
	BGN '000	BGN '000
Основни материали	44 212	44 246
Резервни части и лабораторни и технически материали	5 687	4 633
Топлоенергия	3 528	3 126
Електроенергия	2 750	2 401
Горива и смазочни материали	1 366	1 233
Вода	770	719
Работно облекло	707	586
Обезценка на материали	73	446
Брак на материали	22	70
Общо	59 115	57 460

Разходите за основни материали включват:

	2012	2011
	BGN '000	BGN '000
Субстанции	25 052	25 074
Опаковъчни материали	7 471	7 448
Алуминиево и ПВЦ фолио, флакони, туби	5 290	5 250
Течни и твърди химикали	3 375	3 382
Ампули	2 593	2 495
Билки	431	597
Общо	44 212	44 246

6. РАЗХОДИ ЗА ВЪНШНИ УСЛУГИ

Разходите за външни услуги включват:

	<i>2012</i>	<i>2011</i>
	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>
Изработка	31 519	35 991
Реклама	9 407	8 788
Консултантски услуги	4 804	3 862
Транспорт	3 297	2 495
Наеми	2 140	794
Поддръжка на сгради и оборудване	1 954	2 105
Логистични услуги вътрешен пазар	1 887	1 463
Граждански договори	1 076	1 020
Държавни и регулаторни такси	1 044	1 324
Услуги по регистрации на медикаменти	916	741
Застраховки	887	928
Охрана	855	769
Абонаментни такси	749	483
Местни данъци и такси	692	697
Преводи на документация	601	493
Съобщения и комуникации	523	408
Данъци върху разходите	523	497
Медицинско обслужване	501	479
Логистични услуги по износ	435	820
Ремонт и поддръжка на автомобили	385	367
Такси за обслужване на текущи сметки в банки	331	282
Лицензионни възнаграждения и такси	321	349
Клинични изпитвания	257	526
Комисионни възнаграждения	208	2 974
Разходи по унищожаване на лекарства	199	143
Куриерски услуги	156	149
Такси за услуги	48	25
Общо	65 715	68 972

7. РАЗХОДИ ЗА ПЕРСОНАЛА

	<i>2012</i>	<i>2011</i>
	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>
Текущи възнаграждения	25 293	25 046
Тантиеми	1 224	1 217
Вноски по социалното осигуряване	5 085	5 046
Социални придобивки и плащания	2 284	2 014
Начислени суми за неизползвани отпуски	546	358
Начислени суми за осигуровки върху отпуски	90	62
Начислени суми за дългосрочни задължения на персонала	241	308
Общо	34 763	34 051

Начислените суми за дългосрочни задължения на персонала (Приложение № 28) включват:

	<i>2012</i>	<i>2011</i>
	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>
Разход за текущ стаж	160	206
Разход за лихви	76	81
Нетна актюерска загуба, призната през периода	5	21
Общо	241	308

8. ДРУГИ РАЗХОДИ ЗА ДЕЙНОСТТА

	<i>2012</i>	<i>2011</i>
	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>
Представителни разходи	2 166	2 075
Начислени обезценки на готова продукция и незавършено производство, нетно(Приложение № 9)	1 005	851
Командировки	933	812
Начислени обезценки на вземания, нетно(Приложение № 9)	877	172
Присъдени суми по съдебни дела	286	42
Дарения	226	266
Други данъци	175	347
Брак и липси на готова продукция и незавършено производство	159	216
Брак и липси на дълготрайни активи	149	81
Отписани вземания	90	94
Обучение	83	67
Непризнат данъчен кредит по ДДС	54	46

Брак на трайни насаждения	17	30
Брак и липси на стоки	4	-
Други	20	5
Общо	6 244	5 104

9. ОБЕЗЦЕНКА НА ТЕКУЩИ АКТИВИ

Разходите за обезценка на текущите активи включват:

	2012 BGN '000	2011 BGN '000
Обезценка на вземания	997	373
Въстановена обезценка на вземания	(120)	(201.00)
Нетно изменение на обезценките по вземания	877	172
Обезценка на готова продукция	1 000	849
Обезценка на материали	73	446
Обезценка на незавършено производство	5	2
Общо	1 955	1 469

10. ОБЕЗЦЕНКА НА НЕТЕКУЩИ АКТИВИ

Обезценките на нетекущи активи включват:

	2012 BGN '000	2011 BGN '000
Обезценка на инвестиции в дъщерни дружества	447	863
Обезценка на дълготрайни материални активи	-	12
	447	875

11. ФИНАНСОВИ ПРИХОДИ

Финансовите приходи включват:

	2012 BGN'000	2011 BGN'000
Приходи от дялово участие	6 108	5 444
Приходи от лихви по предоставени заеми	5 078	5 264
Нетна печалба от курсови разлики по заеми	451	222
Нетна печалба от операции с ценни книжа	41	230
Приходи от лихви по депозити	3	283
Общо	11 681	11 443

12. ФИНАНСОВИ РАЗХОДИ

Финансовите разходи включват:

	2012 BGN'000	2011 BGN'000
Разходи за лихви по получени заеми	5 472	6 287
Обезценка на инвестиции на разположение и за продажба	1 091	2 624
Банкови такси по заеми и гаранции	245	300
Разходи за лихви по финансов лизинг	264	233
Общо	7 072	9 444

13. КОМПОНЕНТИ НА ДРУГИЯ ВСЕОБХВАТЕН ДОХОД - РЕЦИКЛИРАНЕ НА ДОХОДИ

Другите компоненти на *всеобхватния доход* включват:

	2012 BGN '000	2011 BGN '000
Промяна в справедливата стойност на финансови активи на разположение и за продажба		
<i>Печалби възникнали през годината</i>	376	86
<i>Намалени с: Корекция от прекласификация на (печалби)/загуби, включени в печалбата и загубата за текущата година</i>	(1)	228
Промяна в справедливата стойност на имоти, машини и оборудване		
Печалба от преоценка на имоти, машини и оборудване	18	2 706
Данък върху дохода, свързан с компонентите на другия всеобхватен доход	(2)	(271)
Друг всеобхватен доход за годината, нетно от данък	391	2 749

Данъчните ефекти относно другите компоненти на всеобхватния доход са както следва:

	2012 BGN'000			2011 BGN'000		
	Стойност преди данък	Икономия от / (Разход за) данък	Стойност нетно от данък	Стойност преди данък	Икономия от / (Разход за) данък	Стойност нетно от данък
Нетна промяна в справедливата стойност на финансови активи на разположение и за продажба	375	-	375	314	-	314
Печалба от преоценка на имоти, машини и оборудване	18	(2)	16	2	(271)	2
Общо друг всеобхватен доход за годината	393	(2)	391	3 020	(271)	2 749

14. ИМОТИ, МАШИНИ И ОБОРУДВАНЕ

	Земли и сгради		Машини, съоръжения и оборудване		Други		В процес на придобиване		Общо	
	2012 BGN '000	2011 BGN '000	2012 BGN '000	2011 BGN '000	2012 BGN '000	2011 BGN '000	2012 BGN '000	2011 BGN '000	2012 BGN '000	2011 BGN '000
Отчетна стойност										
Салдо на 1 януари	68 373	67 224	81 892	80 031	17 813	16 965	32 892	8 874	200 970	173 094
Придобити	1 974	909	1 198	1 376	1 542	1 007	55 909	24 734	60 623	28 026
Трансфер към имоти, машини и оборудване	341	15	5 818	645	4 815	56	(10 974)	(716)	-	-
Трансфер към инвестиционни имоти	(236)	-	(171)	-	(12)	-	-	-	(419)	-
Обезценка	-	-	-	(6)	-	(6)	-	-	-	(12)
Отписани	(541)	(57)	(572)	(534)	(390)	(209)	(151)	-	(1 654)	(800)
Ефект от преоценка до справедлива стойност	-	282	-	380	-	-	-	-	-	662
Салдо на 31 декември	69 911	68 373	88 165	81 892	23 768	17 813	77 676	32 892	259 520	200 970
Надрупана амортизация										
Салдо на 1 януари	4 957	3 272	50 500	48 243	10 465	9 082	-	-	65 922	60 597
Начислена амортизация за годината	1 714	1 693	4 618	4 805	2 058	1 542	-	-	8 390	8 040
Отписана амортизация	(17)	(8)	(478)	(504)	(279)	(159)	-	-	(774)	(671)
Ефект от преоценка до справедлива стойност	-	-	-	(2 044)	-	-	-	-	-	(2 044)
Салдо на 31 декември	6 654	4 957	54 640	50 500	12 244	10 465	-	-	73 538	65 922
Балансова стойност на 31 декември	63 257	63 416	33 525	31 392	11 524	7 348	77 676	32 892	185 982	135 048
Балансова стойност на 1 януари	63 952	63 952	31 392	31 788	7 348	7 883	32 892	8 874	135 048	112 497

Към 31.12.2012 г. дълготрайните материални активи на дружеството включват: земи на стойност 28,487 х.лв. (31.12.2011 г.: 27,150 х.лв.) и сгради с балансова стойност 34,770 х.лв. (31.12.2011 г.: 36,266 х.лв.).

Разходите за придобиване на дълготрайни материални активи към 31 декември включват:

- разходи по изграждане на нови производствени сгради – 56,163 х.лв.(31.12.2011 г. : 27,539 х.лв.);
- доставка на оборудване в размер на 19,492 х.лв (31.12.2011 г.: няма);
- предоставени аванси в размер на 1,363 х.лв. (31.12.2011 г.: 4,151 х.лв.);
- реконструкция на сгради – 649 х.лв. (31.12.2011 г.: 1,164 х.лв.);
- други - 9 х.лв. (31.12.2011 г.: 38 х.лв.).

В стойността на другите активи към 31.12.2012 г. са включени и биологични активи - насаждения от жълта акция в размер на 123 х.лв. (31.12.2011 г.: 140 х.лв.).

Оперативен лизинг

Дружеството е предоставило за използване под наем дълготрайни материални активи на свързани лица с балансова стойност към 31.12.2012 г. в размер на 7,811 х.лв. (31.12.2011 г: 8,141 х.лв.). Също така са предоставени под наем на трети лица дълготрайни материални активи с балансова стойност към 31.12.2012 г. в размер на 42 х.лв. (31.12.2011 г.: 74 х.лв.).

Финансов лизинг

Към 31.12.2012 г. активи с балансова стойност 1,141 х.лв. са придобити по договори за финансов лизинг (31.12.2011 г: 604 х. лв.).

15. НЕМАТЕРИАЛНИ АКТИВИ

	Права върху интелектуална собственост		Програмни продукти		В процес на придобиване		Общо	
	2012 BGN '000	2011 BGN '000	2012 BGN '000	2011 BGN '000	2012 BGN '000	2011 BGN '000	2012 BGN '000	2011 BGN '000
Отчетна стойност								
Салдо на 1 януари	1 140	822	2 082	1 735	1 786	503	5 008	3 060
Придобити	99	4	88	347	1 254	1 597	1 441	1 948
Трансфер	702	314	104		(806)	(314)	-	-
Салдо на 31 декември	1 941	1 140	2 274	2 082	2 234	1 786	6 449	5 008
Натрупана амортизация								
Салдо на 1 януари	508	355	1 114	755	-	-	1 622	1 110
Начислена амортизация за годината	312	153	417	359	-	-	729	512
Салдо на 31 декември	820	508	1 531	1 114	-	-	2 351	1 622
Балансова стойност на 31 декември	1 121	632	743	968	2 234	1 786	4 098	3 386
Балансова стойност на 1 януари	632	467	968	980	1 786	503	3 386	1 950

Права върху интелектуална собственост включват основно продукти от развойна дейност.

Разходите за придобиване на дълготрайни нематериални активи към 31 декември включват:

- разходи за внедряване на софтуерен продукт – 1,087 х.лв.(31.12.2011 г. : 1,086 х.лв.);
- разходи за придобиване на разрешения за употреба на лекарствени продукти – 1,147 х.лв. (31.12.2011 г.: 700 х.лв.).

•

16. ИНВЕСТИЦИОННИ ИМОТИ

	<i>31.12.2012</i> <i>BGN '000</i>	<i>31.12.2011</i> <i>BGN '000</i>
Салдо на 1 януари	19 170	19 535
Трансфер от имоти, машини и съоръжения	419	-
Оценка до справедлива стойност, отчетена в собствения капитал	18	-
Оценка до справедлива стойност към 31 декември, отчетена в отчета за всеобхватния доход	(216)	(365)
Салдо на 31 декември	19 391	19 170

Инвестиционните имоти представляват специално обособени части от сгради за самостоятелна експлоатация, предназначени за отдаване дългосрочно под наем на дъщерни дружества и трети лица.

17. ИНВЕСТИЦИИ В ДЪЩЕРНИ ДРУЖЕСТВА

Балансовата стойност на инвестициите по дружества е както следва:

		<i>31.12.2012</i> <i>BGN '000</i>	<i>Участие</i> <i>%</i>	<i>31.12.2011</i> <i>BGN '000</i>	<i>Участие</i> <i>%</i>
Софарма Трейдинг АД	България	32 148	81.01	32 273	81.33
Унифарм АД	България	19 449	49.99	19 449	49.99
Българска роза Севтополис АД	България	8 729	49.99	8 729	49.99
Биофарм Инженеринг АД	България	8 474	97.15	3 451	69.43
Бриз ООД	Латвия	6 262	51.00	6 262	51.00
Витамина АД	Украйна	6 187	99.56	6 187	99.56
Иванчич и синове	Сърбия	5 739	51.00	5 739	51.00
Момина крепост АД	България	2 796	49.94	2 891	49.85
Фармалогистика АД	България	1 911	76.54	1 911	76.54
Софарма Билдингс АДСИЦ	България	828	42.64	1 128	42.64
Електронкомерс ЕООД	България	384	100.00	384	100.00
Софарма Варшава ЕООД	Полша	323	100.00	7	100.00
Софарма Украйна	Украйна	230	100.00	-	-
Ростбалканфарм АД	Русия	-	51.00	4	51.00

Софарма Здравит АД	Полша	-	50.01	-	50.01
Софарма Поланд ООД	Полша	-	60.00	-	60.00
Екстаб Корпорейшън	САЩ	-	80.00	47	80.00
Софарма САЩ	САЩ	-	100.00	-	100.00
			93 460		88 462

Софарма АД притежава пряко или косвено контрол върху изброените по-горе дружества.

Предметът на дейност на дъщерните дружества и датата на придобиване е както следва:

- Фармалогистика АД - предмет на дейност: вторична опаковка и отдаване под наем на недвижими имоти. Дата на придобиване – 15.08.2002 г.
- Ростбалканфарм АД - предмет на дейност: производство и търговия с лекарствени средства. Дата на придобиване – 27.07.2001 г. Акциите на дружеството са продадени на 10.04.2012 год.
- Българска роза Севтополис АД - предмет на дейност: производство на лекарствени форми. Дата на придобиване – 22.04.2004 г.
- Електронкомерс ЕООД - предмет на дейност: търговия, транспортиране и разфасовка на радиоактивни материали и ядрена техника, битова електроника и електротехника. Дата на придобиване – 09.08.2005 г.
- Софарма Поланд ООД- предмет на дейност: изследване на пазара и общественото мнение. Дата на придобиване – 16.10.2003 г. Дружеството е в процедура на ликвидация.
- Софарма САЩ – търговия с фармацевтични продукти и хранителни добавки. Дата на придобиване – 25.04.1997 г.
- Софарма – Трейдинг АД - предмет на дейност: търговия с лекарствени средства. Дата на придобиване – 08.06.2006 г.
- Биофарм Инженеринг АД - предмет на дейност: производство и търговия с инфузионни разтвори. Дата на придобиване – 10.03.2006 г.
- Софарма Здравит АД – предмет на дейност: изследователска и развойна дейност в областта на медицинските науки и фармацията, търговия на едро с фармацевтични продукти. Дата на придобиване – 27.09.2007 г. Дружеството е в процедура на ликвидация.
- Витамин А АД – предмет на дейност: производство и търговия на фармацевтични продукти. Дата на придобиване – 18.01.2008 г.
- Иванчич и синове ООД - предмет на дейност: производство и търговия на фармацевтични продукти. Дата на придобиване – 10.04.2008 г.
- Софарма Билдингс АДСИЦ - предмет на дейност: инвестиране на парични средства набрани чрез издаване на ценни книжа в недвижими имоти (секюритизация на недвижими имоти) посредством покупка на право на собственост и други вещни права върху недвижими имоти, отдаване под наем, лизинг, аренда и/или продажбата им. Дата на придобиване – 04.08.2008 г.
- Момина крепост АД – предмет на дейност: разработване, внедряване и производство на

медицински изделия за хуманната и ветеринарната медицина. Дата на придобиване 01.01.2008 г.

- Бриз ООД - предмет на дейност: търговия с фармацевтични продукти. Дата на придобиване – 10.11.2009 г.
- Екстаб Корпорация - предмет на дейност: управление на финансови активи и портфейлни инвестиции. Дата на придобиване 05.08.2009 г.
- Унифарм АД - предмет на дейност: производство и търговия на фармацевтични продукти. Дата на придобиване 27.10.2010 г.
- Софарма Варшава ЕООД - предмет на дейност: изследване на пазара и общественото мнение. Дата на придобиване – 23.11.2010 г.
- Софарма Украйна ЕООД – предмет на дейност: търговия с фармацевтични продукти. Дата на придобиване – 07.08.2012 г.
- Ростбалканфарм АД - предмет на дейност: производство и търговия с лекарствени средства. Дата на придобиване – 27.07.2001 г. Акциите на дружеството са продадени на 10.04.2012 год.

Инвестициите в дъщерните дружества Софарма Поланд ООД, Софарма Здравит АД, Екстаб Корпорация и Софарма САЩ са напълно обезценени.

Движението на инвестициите в дъщерни дружества е представено по-долу:

<i>Цена на придобиване</i>	<i>Инвестиции в дъщерни дружества</i>	
	<i>31.12.2012</i>	<i>31.12.2011</i>
	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>
Салдо на 1 януари	100 803	101 222
Пряко придобити	235	45
Придобити чрез увеличение на капитала	5 338	-
Продадени	(128)	(464)
Салдо на 31 декември	106 248	100 803
<i>Начислена обезценка</i>		
Салдо на 1 януари	12 341	11 478
Начислена обезценка	447	863
Салдо на 31 декември	12 788	12 341
Балансова стойност на 31 декември	93 460	88 462
Балансова стойност на 1 януари	88 462	89 744

През 2012 г. новопридобито дъщерно дружество е Софарма Украйна ООД (2011 г.: няма).

18. ИНВЕСТИЦИИ НА РАЗПОЛОЖЕНИЕ И ЗА ПРОДАЖБА

Инвестициите (финансови активи) на разположение и за продажба, по балансова стойност, включват участия (акции) в следните дружества:

	31.12.2012	Участие	31.12.2011	Участие
	BGN '000	%	BGN '000	%
Доверие Обединен Холдинг АД	14 066	18.70	12 870	14.86
Медика АД	2 245	10.20	2 420	10.13
Олайнфарм АД - Латвия	1 078	0.77	703	0.77
Лавена АД	416	4.88	426	4.99
Хидроизомат АД	372	9.33	51	3.74
Марицатекс АД	269	6.20	146	3.68
Софарма имоти АД	210	0.63	115	0.36
Тодоров АД	46	4.97	46	4.97
Екобулпак АД	7	1.48	7	1.48
Уникредит Булбанк АД	3	0.001	3	0.001
Българска фондова борса	-	-	4	0.03
Арома АД	-	-	1	0.03
Общо	18 712		16 792	

Всички горепосочени дружества с изключение на Олайнфарм АД, Латвия са със седалище и дейност в България.

Инвестициите в Екобулпак АД и Уникредит Булбанк АД са оценени и представени по цена на придобиване. Останалите инвестиции са оценени по справедлива стойност на база: а) коригирани борсови цени за акциите, търгувани на Българската фондова борса (Ниво 2), и б) усреднени борсови цени за м. декември за акциите, търгувани на чуждестранни борси (Ниво 1) (Приложение 2.27 и 13).

19. ПРЕДОСТАВЕНИ ДЪЛГОСРОЧНИ ЗАЕМИ НА СВЪРЗАНИ ПРЕДПРИЯТИЯ

Предоставените дългосрочни заеми на свързани предприятия са както следва:

	31.12.2012	31.12.2011
	BGN '000	BGN '000
Дружества под общ контрол чрез ключов управленски персонал	748	729
Дъщерни дружества	-	15 340
Общо	748	16 069

Условията по предоставените дългосрочни заеми на свързани предприятия са както следва:

Вид валута	Договорена сума	Падеж	Лихвен %	31.12.2012		31.12.2011	
				BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000
				в т.ч. лихва		в т.ч. лихва	
<i>на дружества под общ индиректен контрол чрез ключов управленски персонал</i>							
лева	1 100	31.12.2014	8.08%	748	25	729	1
<i>на дъщерни дружества</i>							
щ.д	3 000	25.01.2015	9.80%	-	-	5 845	1 311
евро	2 770	21.01.2013	6.10%	-	-	5 732	314
щ.д	1 000	25.01.2015	9.80%	-	-	2 022	510
щ.д	3 000	25.01.2015	9.80%	-	-	1 741	381
				748	25	16 069	2 517

Предоставените дългосрочни заеми на свързани предприятия са необезпечени.

20. ДРУГИ НЕТЕКУЩИ АКТИВИ

Другите нетекущи активи на дружеството включват:

	31.12.2012	31.12.2011
	BGN '000	BGN '000
Депозит по договор за наем	435	272
Предоставени заеми на трети лица	922	-
Общо	1 357	272

Вземанията по предоставените гаранции са в резултат на сключен договор за наем с краен срок 01.08.2022 г.

Предоставени са два дългосрочни заема с падежи 01.07.2014 г и 02.08.2016 г при лихва в размер от 7.00 % до 8,08 % годишно и не са обезпечени (31.12.2011 г.: няма).

21. МАТЕРИАЛНИ ЗАПАСИ

Материалните запаси на дружеството включват:

Материалните запаси на дружеството включват:

	31.12.2012	31.12.2011
	BGN '000	BGN '000
Материали	24 651	21 949
Готова продукция	22 457	22 054
Полуфабрикат	3 182	3 813

Незавършено производство	3 162	3 054
Стоки	367	46
Общо	53 819	50 916

Материалите по видове са както следва:

	<i>31.12.2012</i>	<i>31.12.2011</i>
	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>
Основни материали	22 068	18 647
Материали в процес на доставка	1 754	2 335
Технически материали	259	398
Спомагателни материали	317	300
Резервни части	90	116
Други	163	153
Общо	24 651	21 949

Основните материали по видове са както следва:

	<i>31.12.2012</i>	<i>31.12.2011</i>
	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>
Субстанции	14 273	11 928
Флакони, туби и ампули	3 628	3 667
Химикали	1 637	1 222
Опаковъчни материали	1 023	888
ПВС и алуминиево фолио	1 094	792
Билки	413	150
Общо	22 068	18 647

Наличната продукция към 31 декември включва:

	<i>31.12.2012</i>	<i>31.12.2011</i>
	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>
Таблетни форми	14 802	13 940
Ампулни форми	5 421	4 266
Сиропи	1 161	1 683
Други	1 073	2 165
Общо	22 457	22 054

Към 31.12.2012 г. върху налични материални запаси на дружеството в размер на 40,955 х.лв. има учредени залози като обезпечение по получени банкови заеми (31.12.2011 г.: 37,825 х.лв.) (Приложение № 27 и № 30).

22. ВЗЕМАНИЯ ОТ СВЪРЗАНИ ПРЕДПРИЯТИЯ

Вземанията от свързани предприятия включват:

	<i>31.12.2012</i>	<i>31.12.2011</i>
	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>
Вземания от дъщерни предприятия	110 629	73 840
Обезценка на несъбираеми вземания	(76)	(641)
	<u>110 553</u>	<u>73 199</u>
Вземания от дружества под общ контрол чрез ключов управленски персонал	39 325	36 088
Вземания от дружества под общ индиректен контрол	14 051	13 478
Обезценка на несъбираеми вземания	(2 382)	(2 129)
	<u>11 669</u>	<u>11 349</u>
Вземания от дружества основни акционери	8 170	14 468
Общо	<u>169 717</u>	<u>135 104</u>

Вземанията от свързани предприятия по видове са както следва:

	<i>31.12.2012</i>	<i>31.12.2011</i>
	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>
Вземания по продажби на продукция и материали	104 696	72 520
Предоставени търговски заеми	65 021	61 767
Вземания по дивидент	-	817
Общо	<u>169 717</u>	<u>135 104</u>

Вземанията по продажби са безлихвени и от тях 65,217 х.лв. са левови (31.12.2011 г.: 52,760 х.лв.) и в евро – 39,479 х.лв. (31.12.2011 г.: 19,760 х.лв.).

Най-съществени по размер са вземанията от дъщерно дружество с предмет на дейност търговия на лекарствени средства с размер към 31.12.2012 г. - 64,576 х.лв. или 52,13 % от всички вземания по продажби на продукцията и материали на свързани лица (31.12.2011 г.: 50,088 х.лв. – 69,07 %).

Обичайно дружеството договаря с дъщерните си дружества срок на плащане на вземанията по продажби на продукцията от 180 дни, а за вземания по продажби на материали (вкл. субстанции) до 90 дни.

Дружеството е определило кредитен период до 270 дни, за който не начислява обичайно лихви на контрагентите по продажби – свързани лица, като това е съобразено със спецификата на крайните потребители - болници, здравна каса и други. Забава след този срок е приета от дружеството като индикатор за обезценка. Ръководството преценява на индивидуална база събираемостта като анализира конкретните вземания и обстоятелствата по забавата за начисляване обезценка.

Възрастовата структура на непаядежилите (редовни) търговски вземания от свързани лица е както следва:

	<i>31.12.2012</i>	<i>31.12.2011</i>
	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>
до 30 дни	14 712	17 530
от 31 до 90 дни	20 045	19 276
от 91 до 180 дни	18 024	22 652
Общо	52 781	59 458

Възрастовата структура на просрочени необезценени търговски вземания от свързани лица е както следва:

	<i>31.12.2012</i>	<i>31.12.2011</i>
	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>
от 31 до 90 дни	4 064	474
от 91 до 180 дни	15 258	577
от 180 дни до 365	30 866	10 470
от 1 г. до 2 г.	1 727	1 541
Общо	51 915	13 062

Просрочените необезценени вземания са основно от дъщерни дружества, които са в процес на изпълнение на цели на групата по разширяване на пазарния ѝ дял на територията, на която те функционират.

Възрастовата структура на просрочени обезценени търговски вземания от свързани лица е както следва:

	<i>31.12.2012</i>	<i>31.12.2011</i>
	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>
над 1 г	501	987
обезценка	(501)	(987)
	<u>-</u>	<u>-</u>

Движение на коректива за обезценка

	31.12.2012	31.12.2011
	BGN '000	BGN '000
Салдо в началото на годината	<u>987</u>	<u>931</u>
Отписани обезценки при продажба на дъщерни дружества	(566)	-
Отчетени обезценки на вземания от дружества под общ контрол индиректен контрол	78	56
Отчетени обезценки на вземания от дъщерни дружества	55	-
Отписани суми като несъбираеми	<u>(53)</u>	<u>-</u>
Салдо в края на годината	<u>501</u>	<u>987</u>

Предоставените заеми на свързани предприятия по видове свързани дружества са както следва:

	31.12.2012	31.12.2011
	BGN '000	BGN '000
Вземания от дружества под общ контрол чрез ключов управленски персонал	39 324	36 088
Дружества основни акционери	8 170	14 458
Дружества под общ индиректен контрол	13 078	12 737
Обезценка на търговски заеми	<u>(1 958)</u>	<u>(1 783)</u>
	11 120	10 954
Дъщерни дружества	<u>6 407</u>	<u>267</u>
Общо	<u>65 021</u>	<u>61 767</u>

Условията при които са предоставени заемите на свързани предприятия са както следва:

Вид валута	Договорена сума '000	Падеж	Лихвен %	31.12.2012		31.12.2011	
				BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000
					в т.ч. лихва		в т.ч. лихва
<i>на дружества под общ индиректен контрол чрез ключов управленски персонал/основен акционер</i>							
лева	18 478	31.12.2013	8.30%	14 932	324	14 492	662
евро	8 630	31.12.2013	4.50%	12 302	106	14 164	82
лева	25 550	31.08.2013	8.08%	11 353	35	-	-
лева	1 300	31.12.2013	8.08%	510	9	53	3
лева	190	31.12.2013	8.08%	227	37	211	21
евро	1 581	31.12.2012	5.50%	-	-	3 387	295
лева	2 477	31.12.2012	8.08%	-	-	2 669	288
лева	945	31.12.2012	8.08%	-	-	1 011	211

<i>лева</i>	120	10.07.2012	8.08%	-	101	-	
<i>на дружества основни акционери</i>							
<i>евро</i>	4 035	31.12.2013	4.80%	8 170	278	7 991	99
<i>лева</i>	18 495	31.08.2012	8.08%	-	-	6 467	-
<i>на дружества под общ индиректен контрол</i>							
<i>евро</i>	7 556	31.12.2013	4.50%	10 010	-	10 604	-
<i>лева</i>	1 375	31.12.2013	8.08%	1 110	-	350	-
<i>на дъщерни дружества</i>							
<i>евро</i>	2 770	20.01.2013	6.10%	6 062	645	-	-
<i>щ.дол</i>	110	31.12.2013	3.50%	167	4	45	-
<i>лева</i>	600	31.12.2013	7.00%	101	-	151	1
<i>щ.дол</i>	25	31.12.2013	3.50%	39	2	39	1
<i>щ.дол</i>	20	31.12.2013	3.50%	32	3	32	2
<i>евро</i>	3	07.11.2013	13.00%	6	-	-	-
				65 021	1 443	61 767	1 665

Към 31.12.2012 г. са учредени особени залози като обезпечение по получени банкови заеми върху вземания от свързани лица в размер на 10,500 х.лв. (31.12.2011 г.: 10,450 х.лв) (Приложение № 27 и № 30).

23. ТЪРГОВСКИ ВЗЕМАНИЯ

	<i>31.12.2012</i>	<i>31.12.2011</i>
	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>
Вземания от клиенти	21 228	26 827
Обезценка на несъбираеми вземания	(578)	(39)
	<u>20 650</u>	<u>26 788</u>
Предоставени аванси	1 933	2 601
Обезценка на несъбираеми вземания	-	(6)
	<u>1 933</u>	<u>2 595</u>
Общо	<u>22 583</u>	<u>29 383</u>

Вземанията от клиенти са безлихвени и от тях – 1,023 х.лв. са левови (31.12.2011 г: 141 х.лв.), в евро – 17,379 х.лв. (31.12.2011 г.: 25,602 х.лв.), в полски злоти – 2,248 х.лв (31.12.2011 г.: 83 х.лв) и в щатски долари – няма (31.12.2011 г.: 962 х.лв.).

Три основни контрагента на дружеството формират около 70,56 % от вземанията от клиенти (за 2011 г. – 86.49 %).

Обичайно дружеството договаря с клиентите срок на плащане на вземанията по продажби от 60 до 180 дни.

Дружеството е определило обичаен кредитен период от 180 дни, за който не начислява лихви на клиентите. Забава след този срок е приета от дружеството като индикатор за обезценка. Ръководството преценява събираемостта като анализира експозицията на клиента, възможностите за погасяване и взема решение относно начисляването на обезценка.

Към 31.12.2012 г. са учредени особени залози като обезпечение по получени банкови заеми върху търговски вземания в размер на 32,562 х.лв. (31.12.2011 г.: 31,492 х.лв.) (Приложение № 27 и № 30)

Възрастовата структура на непадежиралите (редовни) търговски вземания е както следва:

	<i>31.12.2012</i>	<i>31.12.2011</i>
	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>
до 30 дни	2 428	2 884
от 31 до 90 дни	11 666	21 490
от 91 до 180 дни	494	1 399
Общо	14 588	25 773

Възрастовата структура на просрочени необезценени търговски вземания е както следва:

	<i>31.12.2012</i>	<i>31.12.2011</i>
	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>
от 31 до 90 дни	5 285	65
от 91 до 180 дни	391	45
от 181 дни до 365	386	632
от 1 г до 2 г	-	273
Общо	6 062	1 015

Възрастовата структура на просрочени обезценени търговски вземания е както следва:

	<i>31.12.2012</i>	<i>31.12.2011</i>
	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>
над 1 г.	578	39
обезценка	(578)	(39)
	-	-

Движение на коректива за обезценка е както следва:

	<i>2012</i>	<i>2011</i>
	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>
Салдо в началото на годината	39	297
Придобити обезценки при продажба на дъщерни дружества	566	-
Отчетена обезценка	30	30
Отписани суми като несъбираеми	(28)	(108)
Възстановена обезценка	(29)	(180)
Салдо в края на годината	578	39

Предоставените аванси на доставчици към 31 декември са за покупка на:

	<i>31.12.2012</i> <i>BGN '000</i>	<i>31.12.2011</i> <i>BGN '000</i>
Суровини и материали	1 789	2 020
Услуги	144	575
Общо	1 933	2 595

Предоставените аванси са текущи. От тях в лева са 1,439 х.лв. (31.12.2011 г.: 811 х.лв.), в евро – 233 х.лв. (31.12.2011 г.: 531 х.лв.), в щатски долари – 259 х.лв. (31.12.2011 г.: 1,032 х.лв.), в полски злоти – няма (31.12.2011 г.: 218 х.лв) и в др. валути – 2 х.лв. (31.12.2011 г.: 3 х.лв.).

24. ДРУГИ ВЗЕМАНИЯ И ПРЕДПЛАТЕНИ РАЗХОДИ

Другите вземания и предплатени разходи включват:

	<i>31.12.2012</i> <i>BGN '000</i>	<i>31.12.2011</i> <i>BGN '000</i>
Данъци за възстановяване	6 893	5 189
Предоставени заеми на трети лица	447	937
Съдебни и присъдени вземания	2 988	2 622
Обезценка на съдебни вземания	(799)	(142)
	<u>2 189</u>	<u>2 480</u>
Предплатени разходи	855	1 245
Предоставени средства на инвестиционен посредник	653	197
Вземания по предоставени депозити като гаранции	300	191
Други	86	94
Общо	11 423	10 333

Данъците за възстановяване включват:

	<i>31.12.2012</i> <i>BGN '000</i>	<i>31.12.2011</i> <i>BGN '000</i>
Акциз	3 554	2 758
ДДС	1 952	2 065
Корпоративен данък	1 272	314
Данъци при източника	115	52
Общо	6 893	5 189

Със заповед № 422 от 07.12.2012 г е възложена ревизия от Агенция Митници във връзка с възстановяването на акциз за периода от 01.01.2007 г до 31.12.2011 г.

Условията при които са предоставени заеми на трети лица са както следва:

Вид валута	Договорена сума	Падеж	Лихвен %	31.12.2012		31.12.2011	
				BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000
	'000				<i>в т.ч. лихва</i>		<i>в т.ч. лихва</i>
лева	298	23.02.2013	7.00%	300	2	-	-
лева	100	31.12.2013	8.08%	108	8	103	3
лева	31	31.12.2013	6.00%	33	2	31	-
лева	350	30.06.2013	6.80%	6	-	-	-
лева	25	01.06.2012	8.08%	-	-	2	-
лева	800	27.12.2012	7.00%	-	-	801	1
				447	12	937	4

Предплатените разходи включват:

	31.12.2012	31.12.2011
	BGN '000	BGN '000
Застраховки	425	431
Абонаменти	229	255
Реклама	138	167
Лицензионни и патентни такси	23	188
Наеми	14	52
Ваучери	3	111
Други	23	41
Общо	855	1 245

Предоставени депозити като гаранции включват:

	31.12.2012	31.12.2011
	BGN '000	BGN '000
Гаранции по договори за доставка на горива	86	86
Гаранции за доставка на съобщителни услуги	31	31
Гаранции за доставка на медикаменти	26	26
Други	157	48
Общо	300	191

25. ПАРИЧНИ СРЕДСТВА И ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ

Паричните средства включват:

	<i>31.12.2012</i>	<i>31.12.2011</i>
	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>
Парични средства в разплащателни сметки	2 612	8 075
Парични средства в каса	69	62
Предоставени банкови гаранции	9	-
Предоставени депозити с оригинален матуритет до един месец	-	9 901
Парични средства и парични еквиваленти		
за парични потоци	2 690	18 038
 <i>Блокирани средства</i>		
Блокирани парични средства по съдебен иск	269	-
 Общо	2 959	18 038

Паричните средства по разплащателните сметки са: в лева – 202 х.лв. (31.12.2011 г.: 7,232 х.лв.), в евро 1,375 х.лв. (31.12.2011 г.: 90 х. лв.) и в щатски долари – 1,035 х.лв.(31.12.2011 г.: 753 х.лв.).

Паричните средства в каса са основно в лева.

Блокираните парични средства в размер на 9 х.лв (31.12.2011 г.: няма) представляват банкова гаранция в полза на Електроенергиен системен оператор със срок на валидност 31.01.2013 г.(Приложение № 36).

Предоставените депозити към 31.12.2011 г. са договорени в евро – 9,901 х.лв при ефективен лихвен процент 6,5 %. Представени са по амортизируема стойност.

26. СОБСТВЕН КАПИТАЛ*Основен акционерен капитал*

Към 31.12.2012 г. регистрираният акционерен капитал на Софарма АД възлиза на 132,000 х.лв., разпределени в 132,000,000 акции с номинална стойност един лев за акция.

Акциите са обикновени, безналични с право на получаване на дивидент и ликвидационен дял и са регистрирани за търговия на Българска фондова борса – София АД и Варшавската фондова борса.

Издадени и напълно платени обикновени акции

<i>Издадени и напълно платени обикновени акции</i>	<i>Акции</i>	<i>Основен капитал, нетно от обратно изкупени акции</i>
	<i>брой</i>	<i>BGN '000</i>
Салдо на 1 януари 2011 година	131 392 572	129 608
Обратно изкупени собствени акции	(1 961 181)	(7 606)
Разход по обратно изкупени собствени акции	-	(38)
Салдо на 31 декември 2011 година	129 431 391	121 964
Салдо на 1 януари 2012 година	129 431 391	121 964
Обратно изкупени собствени акции	(917 622)	(2 109)
Разход по обратно изкупени собствени акции		(11)
Салдо на 31 декември 2012 година	128 513 769	119 844

Обратно изкупените собствени акции към 31.12.2012 г. са 3,486,231 броя на стойност 12,156 х.лв (31.12.2011 г: 2,568,609 броя в размер на 10,036 х.лв). През текущата година са закупени 917,622 броя акции, а през 2011 год. – 1,961,181 броя чрез инвестиционен посредник.

Към 31.12.2012 г. дружеството има **акции държани от негови дъщерни** дружества както следва:

- в Софарма Трейдинг АД – 146,338 броя (31.12.2011 г.: 144,388 броя).
- в Унифарм АД – 221,166 броя (31.12.2011 г.: 221,166 броя).

Резервите на дружеството са обобщено представени в таблицата по-долу:

	<i>31.12.2012</i>	<i>31.12.2011</i>
	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>
Законови резерви	25 934	21 855
Преоценъчен резерв на имоти, машини и оборудване	25 061	25 360
Резерв по финансови активи на разположение и за продажба	377	2
Допълнителни резерви	138 387	110 696
Общо	189 759	157 913

Законовите резерви в размер на 25,934 х.лв. (31.12.2011 г: 21,855 х.лв.) са формирани от разпределение на печалбата и включват изцяло сумите за фонд “Резервен”.

Движението на законовите резерви е както следва:

	<i>2012</i> <i>BGN '000</i>	<i>2011</i> <i>BGN '000</i>
Салдо на 1 януари	<u>21 855</u>	<u>17 788</u>
Разпределение на печалбата	<u>4 079</u>	<u>4 067</u>
Салдо на 31 декември	<u><u>25 934</u></u>	<u><u>21 855</u></u>

Преоценъчният резерв за имоти, машини и оборудване в размер на 25,061 х.лв. (31.12.2011 г.: 25,360 х.лв.) е формиран от положителната разлика между балансовата стойност на имотите, машините, оборудването и техните справедливи стойности към датите на съответните преоценки. Ефектът на отсрочените данъци върху преоценъчния резерв е отразен директно в този резерв.

Движението на преоценъчния резерв на имоти, машини и оборудване е както следва:

	<i>2012</i> <i>BGN '000</i>	<i>2011</i> <i>BGN '000</i>
Салдо на 1 януари	<u>25 360</u>	<u>23 031</u>
Увеличение от преоценки на имоти, машини и оборудване	18	2 706
Начислен отсрочен данък, свързан с преоценки	(2)	(271)
Трансфер към неразпределена печалба	<u>(315)</u>	<u>(106)</u>
Салдо на 31 декември	<u><u>25 061</u></u>	<u><u>25 360</u></u>

Резервът по финансови активи на разположение и за продажба към 31.12.2012 г. е в размер на 377 х.лв. (31.12.2011 г.: 2 х.лв.) и е формиран от ефектите от последваща оценка на инвестициите за разположение и продажба по справедлива стойност.

Движението на резерва по финансови активи на разположение и за продажба е както следва:

	<i>2012</i> <i>BGN '000</i>	<i>2011</i> <i>BGN '000</i>
Салдо на 1 януари	<u>2</u>	<u>(312)</u>
Нетен доход от преоценки на финансови активи на разположение и за продажба	376	84
Кумулативна загуба от преоценки, рекласифицирани към текуща печалба или загуба при продажба на финансови активи на разположение и за продажба	(1)	-

Кумулативна загуба от преоценки, рекласифицирани към текуща печалба или загуба от обезценка на финансови активи на разположение и за продажба

	-	230
Салдо на 31 декември	377	2

Допълнителните резерви в размер на 138,387 х.лв. (31.12.2011 г: 110,696 х.лв.) са формирани от разпределение на печалбите по решение на акционерите и могат да бъдат използвани за изплащане на дивидент, за увеличение на основния капитал, както и за покриване на загуби.

Движението на допълнителните резерви е както следва:

	<i>2012</i> <i>BGN '000</i>	<i>2011</i> <i>BGN '000</i>
Салдо на 1 януари	110 696	85 172
Разпределена печалба през годината	27 691	25 524
Салдо на 31 декември	138 387	110 696

Движението на *неразпределената печалба* е както следва:

	<i>2012</i> <i>BGN '000</i>	<i>2011</i> <i>BGN '000</i>
Салдо на 1 януари	40 791	40 672
Разпределение на печалбата за резерви	(31 770)	(29 591)
Плащане на дивиденди	(9 021)	(11 081)
Трансфер от преоценъчен резерв на имоти, машини и оборудване	315	106
Текущ резултат за годината	40 820	40 685
Салдо на 31 декември	41 135	40 791

Основен доход на акция

	<i>31.12.2012</i>	<i>31.12.2011</i>
Средно претеглен брой акции	128 924	130 330 455
Нетна печалба за годината (BGN '000)	40 820	40 685
Основен доход на акция (BGN)	0.32	0.31

27. ДЪЛГОСРОЧНИ БАНКОВИ ЗЕМИ

Вид валута	Договорена сума на заема	Падеж	Дългосрочна част	31.12.2012		Общо	31.12.2011		Общо
				Краткосрочна част	Общо		Краткосрочна част	Общо	
	'000		BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000	BGN'000
Инвестиционни заеми									
евро	32 000	15.04.2021	51 779	5 888	57 667	18 737	37	18 774	
Кредитни линии									
лева	23 470	31.01.2013	-	19 772	19 772	-	22 583	22 583	
лева	18 000	31.07.2013	-	15 028	15 028	-	286	286	
евро	5 000	31.08.2013	-	9 772	9 772	-	9 774	9 774	
евро	3 000	25.08.2013	-	5 863	5 863	-	5 863	5 863	
евро	2 500	20.11.2013	-	4 851	4 851	-	-	-	
евро	2 500	31.08.2013	-	1 803	1 803	-	2 192	2 192	
			51 779	62 977	114 756	18 737	40 735	59 472	

Получените заеми в евро са договорени при лихвен процент определен на база три месечен EURIBOR плюс надбавка до 2.8 пункта, шест месечен EURIBOR плюс надбавка до 3 пункта и едномесечен EURIBOR плюс надбавка до 4,092 пункта, а за тези в лева – едномесечен SOFIBOR плюс надбавка до 3.75 пункта (2011 г.: три месечен EURIBOR плюс надбавка до 2.8 пункта, за тези в лева – едномесечен SOFIBOR плюс надбавка до 4.75 пункта).

28. ЗАДЪЛЖЕНИЯ КЪМ ПЕРСОНАЛА ПРИ ПЕНСИОНИРАНЕ

Дългосрочните задължения към персонала включват сегашната стойност на задължението на дружеството за изплащане на обезщетения на наетия персонал към края на отчетния период при настъпване на пенсионна възраст. Съгласно Кодекса на труда всеки служител има право на обезщетение в размер на две брутни заплати при пенсиониране, а ако е работил при същия работодател през последните 10 години от трудовия му стаж, обезщетението е в размер на 6 брутни заплати към момента на пенсиониране.

За определяне на тези задължения дружеството е направило актюерска оценка, като е ползвало услугите на сертифициран актюер.

Изменението на признатото в отчета за финансовото състояние задължение на дружеството за изплащане на дефинирани доходи на персонала при пенсиониране е както следва:

	31.12.2012	31.12.2011
	BGN '000	BGN '000
<i>Сегашна стойност на задълженията на 1 януари</i>	1 240	1 400
<i>Непризната актюерска (загуба) на 1 януари</i>	29	(133)
Задължение признато в отчета за финансовото състояние на 1 януари	1 269	1 267
Разход, признат в отчета за всеобхватния доход за периода	241	308
Плащания през периода	(139)	(306)
Задължение признато в отчета за финансовото състояние на 31 декември	1 371	1 269
<i>Непризната актюерска печалба/(загуба) на 31 декември</i>	(108)	29
<i>Сегашна стойност на задълженията на 31 декември</i>	1 479	1 240

Изменението в сегашната стойност на задълженията към персонала при пенсиониране и определянето на актюерската (печалба)/загуба е както следва:

	31.12.2012	31.12.2011
	BGN '000	BGN '000
Сегашна стойност на задълженията на 1 януари	1 240	1 400
Разход за лихви за периода	76	81
Разход за текущ стаж за периода	160	206
Плащания през периода	(139)	(306)
Актюерска (печалба)/загуба за периода	142	(141)
Сегашна стойност на задълженията на 31 декември	1 479	1 240

При определяне на настоящата стойност към 31.12.2012 г. са направени следните актюерски предположения:

- за определяне на дисконтовия фактор е използвана норма на база годишен лихвен процент в размер на 4.5 % (2011 г.: 5.7 %). Направеното предположение се базира на данните за доходността на дългосрочните ДЦК с 10 годишен матуритет;
- предположението за бъдещото ниво на работните заплати се базира на предоставената информация от ръководството на дружеството и е в размер на 5 % годишен ръст спрямо предходния отчетен период (2011 г.: 5 %);
- смъртност – по таблицата за смъртност на НСИ за общата смъртност на населението на България за периода 2009 г. - 2011 г. (2011 г: 2008 г. - 2010 г.);
- темп на текучество – между 0 и 16 % в зависимост от пет обособени възрастови групи (2011 г.: между 0 и 16 %).

29. ЗАДЪЛЖЕНИЯ ПО ФИНАНСОВ ЛИЗИНГ

Включените в отчета за финансовото състояние към 31 декември задължения по финансов лизинг са по договори за придобиване на автомобили. Те са представени нетно от дължимата в бъдеще лихва и са както следва:

<i>Срок</i>	<i>31.12.2012</i> <i>BGN '000</i>	<i>31.12.2011</i> <i>BGN '000</i>
До една година	270	273
Над една година	682	304
Общо	952	577

Минималните лизингови плащания по финансовия лизинг са дължими както следва:

<i>Срок</i>	<i>31.12.2012</i> <i>BGN '000</i>	<i>31.12.2011</i> <i>BGN '000</i>
До една година	511	409
Над една година	1 194	490
	1 705	899
Бъдещ финансов разход по финансов лизинг	(753)	(322)
Сегашна стойност на задълженията по финансов лизинг	952	577

Дължимите в рамките на следващите 12 месеца лизингови вноски са представени в отчета за финансовото състояние като “други текущи задължения” (Приложение № 35).

30. КРАТКОСРОЧНИ БАНКОВИ ЗАЕМИ

<i>Вид валута</i>	<i>Договорена</i> <i>сума</i>	<i>Падеж</i>	<i>31.12.2012</i> <i>BGN'000</i>	<i>31.12.2011</i> <i>BGN'000</i>
	<i>'000</i>			
Банкови заеми				
евро	20 000	31.05.2013	39 091	39 095
евро	12 500	17.02.2013	24 384	15 127
лева	10 000	31.01.2013	10 003	10 003
евро	5 000	01.05.2013	9 785	23 595
щ.д.	4 000	01.05.2013	5 936	6 027
евро	1 968	01.05.2013	3 632	3 508
евро	3 000	28.09.2013	2 858	5 864
евро	5 000	30.11.2012	-	8 789
Общо			95 689	112 008

Получените банкови заеми в евро са договорени при лихвен процент, определен на база три месечен EURIBOR плюс надбавка до 3,85 пункта и едномесечен EURIBOR плюс надбавка до 3 пункта, за тези в щатски долари – три месечен LIBOR плюс надбавка до 3.85 пункта, а за тези в лева – едномесечен SOFIBOR плюс 2 пункта. (2011 г.: три месечен EURIBOR плюс надбавка до 4.5 пункта, за тези в щатски долари – три месечен LIBOR плюс надбавка до 3.85 пункта, а за тези в лева – едномесечен SOFIBOR плюс 2 пункта). Кредитите са за оборотни средства.

31. ТЪРГОВСКИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ

Търговските задължения включват:

	<i>31.12.2012</i>	<i>31.12.2011</i>
	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>
Задължения към доставчици	6 449	16 330
Получени аванси	230	214
Общо	6 679	16 544

	<i>31.12.2012</i>	<i>31.12.2011</i>
	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>
Задължения към доставчици от чужбина	4 893	8 184
Задължения към доставчици от страната	1 556	8 146
Общо	6 449	16 330

Задълженията към доставчици са текущи, безлихвени и са за получени материали и услуги. Валутните задължения са в размер на 4,893 х.лв. (31.12.2011 г: 8,184 х.лв.). От тях в евро са 3,882 х.лв. (31.12.2011 г: 4,970 х.лв.), в щат.долари – 1,011 х.лв. (31.12.2011 г: 3,212 х.лв.) и в други валути - няма (31.12.2011 г: 2 х.лв.).

Обичайният среден кредитен период, за който не се начислява лихва по търговски задължения е 180 дни. Дружеството няма просрочени търговски задължения.

Дружеството има предоставени депозити като обезпечения (Приложение № 20 и Приложение № 24) на задължения към доставчици по търговски сделки в размер на 735 х.лв. (31.12.2011 г.: 463 х.лв.).

32. ЗАДЪЛЖЕНИЯ КЪМ СВЪРЗАНИ ПРЕДПРИЯТИЯ

Задълженията към свързани предприятия включват:

	<i>31.12.2012</i>	<i>31.12.2011</i>
	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>
Задължения към дъщерни предприятия	3 582	2 998
Задължения към дружества основни акционери	17	1 486
Задължения към дружества под общ индиректен контрол	1	750
Задължения към дружества под общ контрол чрез ключов управленски персонал	2 030	2
Общо	5 630	5 236

Задълженията към свързани предприятия по видове са както следва:

	<i>31.12.2012</i>	<i>31.12.2011</i>
	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>
Доставка на услуги	4 037	3 786
Задължения за строителство на нови производствени мощности	1 226	1 450
Невнесен капитал в дъщерно дружество	198	-
Задължения за доставка на дълготрайни активи	125	-
Задължения за доставка на материални запаси	44	-
Общо	5 630	5 236

Търговските задължения към свързани предприятия са текущи, в лева, евро и полски злоти и не са обезпечени допълнително от дружеството. Левовите задължения са в размер на 5,388 х.лв (31.12.2011 г: 5,195 х.лв.), в евро – 44 х.лв (31.12.2011 г: 41 х.лв.) и в полски злоти – 198 х.лв (31.12.2011 г: няма).

33. ЗАДЪЛЖЕНИЯ ЗА ДАНЪЦИ

Данъчните задължения включват:

	<i>31.12.2012</i>	<i>31.12.2011</i>
	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>
Данъци върху доходите на физическите лица	205	251
Данъци при източника	3	11
Общо	208	262

До датата на издаване на настоящия отчет са извършени ревизии и проверки както следва:

- по ДДС – до 30.11.2011 г.;
- пълна данъчна ревизия – до 31.12.2010 г.;
- Национален осигурителен институт – до 31.10.2008 г.

Данъчна ревизия се извършва в петгодишен срок от изтичане на годината, през която е подадена данъчната декларация за съответното задължение. Ревизията потвърждава окончателно данъчното задължение на съответното дружество - данъчно задължено лице, освен в изрично предвидените от законодателството случаи.

Със заповед № 1200292 от 02.08.2012 г е възложена ревизия по видове и периоди, както следва:

- по ДДС – от 01.12.2011 г до 31.12.2011 г.;
- пълна данъчна ревизия – от 01.01.2011 г до 31.12.2011 г..

34. ЗАДЪЛЖЕНИЯ КЪМ ПЕРСОНАЛА И ЗА СОЦИАЛНО ОСИГУРЯВАНЕ

Задълженията към персонала и социалното осигуряване са както следва:

	31.12.2012	31.12.2011
	BGN '000	BGN '000
Задължения към персонала, в т.ч.:	3 117	2 207
<i>текущи задължения</i>	813	903
<i>тантиеми</i>	1 627	811
<i>начисления за непозвани компенсируеми отпуски</i>	677	493
Задължения по социалното осигуряване, в т.ч.:	567	541
<i>текущи задължения</i>	458	457
<i>начисления за непозвани компенсируеми отпуски</i>	109	84
Общо	3 684	2 748

35. ДРУГИ ТЕКУЩИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ

Другите текущи задължения включват:

	31.12.2012	31.12.2011
	BGN '000	BGN '000
Задължение по финансов лизинг	270	273
Удръжки от работните заплати	190	189
Задължение за дивиденди	251	102
Присъдени суми по съдебни дела	281	4
Други	14	30
Общо	1 006	598

36. УСЛОВНИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ И АНГАЖИМЕНТИ***Съдебни дела***

През 2011 г Софарма започва арбитражен процес пред Международната търговска палата в Париж срещу свой клиент по повод неплатени доставки за получени стоки в размер на 1,034 х. евро (2,022 х. лв). На 23.10.2012 г излезе решението на Арбитражния съд в Париж. Искът на Софарма е удовлетворен.

През 2012 г ще бъде разгледан от Арбитражния съд в Париж допълнителния иск от Софарма за компенсация на загуба на бизнес, претърпяна в резултат от увреждане на имиджа на дружеството в размер на 1,770 х. евро. Очаква се и решението на съда относно арбитражните разходи.

Към датата на годишния финансов отчет Софарма АД е ответник по дело, заведено от доставчик на дружеството за неплатени задължения по доставки, получени от негово дъщерно дружество в размер на 597 х. лв. (352 х. щ. д. – главница и 43 х. щ. д. – лихва за забава). Срещу ищецът дружеството е завело съдебни дела с по-високи искиви претенции, свързани със защита на интелектуална собственост и по-специално за нарушения по ЗМГО неправомерно използване на търговски марки, собственост на дружеството. Съгласно получената от юристите на дружеството информация изгледите са делото да приключи с окончателно отхвърляне на претенцията, поради което не са начислени провизии.

Поръчителства и предоставени гаранции

Дружеството е съдлъжник по получени банкови кредити и гарант пред банки на следните дружества, с предмет на дейност търговия с лекарствени средства:

	Падеж	Вид валута	Размер		Състояние на дълга 31.12.2012 BGN'000
			Оригинална валута	BGN'000	
Софарма Имоти АДСИЦ	29.12.2020	Евро	30 000	58 675	54 763
Софарма Трейдинг АД	31.01.2013	Евро	10 000	19 558	19 558
Софарма Трейдинг АД	31.01.2013	Евро	8 434	16 495	16 495
Софарма Трейдинг АД	25.04.2013	Евро	3 000	5 867	5 860
Софарма Трейдинг АД	31.12.2017	Евро	3 000	5 867	3 886
Софарма Трейдинг АД	31.05.2013	Евро	4 000	3 912	3 360
Софарма Трейдинг АД	31.01.2013	Лева	3 732	3 732	3 151
SIA BRIZ	06.09.2013	Евро	2 000	3 912	2 856
Софарма Трейдинг АД	25.03.2015	Евро	2 000	3 912	2 617
Софарма Трейдинг АД	31.07.2013	Евро	2 050	4 009	2 251
Софарма Трейдинг АД	28.09.2014	Евро	2 000	3 912	1 019
Българска роза Севтополис АД	31.01.2015	Евро	1 617	3 163	998
SIA BRIZ	06.09.2013	Евро	500	978	978
Софарма Трейдинг АД	25.10.2016	Евро	432	846	673
Енергоинвестмънт АД	28.08.2013	Лева	2 000	2 000	518

СОФАРМА АД**ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ПРЕДВАРИТЕЛЕН ИНДИВИДУАЛЕН ГОДИШЕН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА 2012 година**

Минералкомерс АД	20.09.2017	Евро	100	196	186
Софарма Трейдинг АД	25.11.2017	Евро	87	29	170
Софарма Трейдинг АД	31.01.2013	Евро	66	129	129
Софарма Трейдинг АД	25.05.2016	Евро	89	174	125
Унифарм АД	22.02.2013	Евро	50	98	98
Софарма Трейдинг АД	25.07.2016	Евро	63	124	92
Софарма Трейдинг АД	25.05.2016	Евро	41	80	68
Минералкомерс АД	19.12.2013	Евро	25	49	43
Софарма Трейдинг АД	25.09.2016	Евро	22	42	39
Софарма Трейдинг АД	25.06.2016	Евро	23	45	33
Софарма Трейдинг АД	25.06.2016	Евро	22	43	31
Софарма Трейдинг АД	30.06.2013	Евро	1 675	3 276	25
Софарма Трейдинг АД	25.09.2016	Евро	15	29	23
				<u>141 152</u>	<u>120 045</u>

Стоки на отговорно пазене

Към 31.12.2012 г. няма чужди активи (стоки на отговорно пазене), налични в складовете на Софарма АД (31.12.2011 г.: 1,238 х.лв).

Значителни неотменяеми договори и ангажименти

В Софарма АД е сключен договор с доставчик за закупуване и внедряване на интегрирана информационна система Microsoft Dynamics AX на стойност 3,700 х.лв. (1,892 х.евро). Крайният срок за внедряване на информационната система е първо полугодие на 2013 г.

През 2011 г. дружеството е поело ангажимент за самоучастие в размер на 3,997 х.лв. по договор за финансиране по оперативна програма „Развитие на конкурентноспособността на българската икономика” 2007 – 2013 г. Изпълнението на договора се очаква да бъде с продължителност от 24 месеца и е обвързано основно с финансиране на машини и оборудване.

Вземания по оперативен лизинг

През 2011 г и 2012 г основни отменяеми договори за отдаване под наем на имущество, собственост на Софарма АД са :

- Склад за лекарствени средства – отдадена наемна площ 6,778 кв.м при срок на договора 5 г
- Склад за лекарствени средства – отдадена наемна площ 5,000 кв.м при срок на договора 5 г
- Склад за лекарствени средства – отдадена наемна площ 1,138 кв.м при срок на договора 5 г

Очакваните наемни плащания по всички, сключени договори за наем са както следва:

	<i>2012</i> <i>BGN '000</i>	<i>2011</i> <i>BGN '000</i>
В рамките на една година	1 469	1 206
За период от една до пет години	3 229	2 813
Общо	4 698	4 019

Банкови гаранции

Към 31.12.2012 г е издадена банкова гаранция в полза на Електроенергиен системен оператор в размер на 9 х.лв със срок 31.01.2013 г. (31.12.2011 г: няма) (Приложение № 25).

Други

Дружеството е изпълнило своите задължения по Закона за управление на отпадъците (ЗУО), поради което в отчета за финансовото състояние към 31.12.2012 г. не са включени задължения за продуктова такса, независимо, че към датата на изготвяне на финансовия отчет все още няма официален документ, доказващ, че Екобулпак (организацията, в която дружеството членува) е изпълнил ангажиментите си по ЗУО.

37. УПРАВЛЕНИЕ НА ФИНАНСОВИЯ РИСК

В хода на обичайната си стопанска дейност дружеството може да бъде изложено на различни финансови рискове, най-важните от които са: пазарен риск (включващ валутен риск, риск от промяна на справедливата стойност и ценови риск), кредитен риск, ликвиден риск и риск на лихвено-обвързани парични потоци. Общото управление на риска е фокусирано върху трудностите при прогнозиране на финансовите пазари и достигане минимизиране на потенциалните отрицателни ефекти, които могат да се отразят върху финансовите резултати и състояние на дружеството. Текущо финансовите рискове се идентифицират, измерват и наблюдават с помощта на различни контролни механизми, въведени, за да се определят адекватни цени на продуктите и услугите на дружеството и на привлечения от него заеман капитал, както и да се оценят адекватно пазарните обстоятелства на правените от него инвестиции и формите за поддържане на свободните ликвидни средства, без да се допуска неоправдана концентрация на даден риск.

Управлението на риска се осъществява текущо от ръководството на дружеството съгласно политиката определена от Съвета на директорите. Последният е приел основни принципи за общото управление на финансовия риск, на базата на които са разработени конкретни процедури за управление на отделните специфични рискове, като валутен, ценови, лихвен, кредитен и ликвиден, и за риска при използването на недеривативни инструменти.

Категории финансови инструменти:

Финансови активи	31.12.2012	31.12.2011
	BGN '000	BGN '000
Финансови активи на разположение и за продажба	18 712	16 792
Инвестиции на разположение и за продажба (в акции)	18 712	16 792
Кредити и вземания	195 599	181 887
Предоставени дългосрочни заеми на свързани предприятия	748	16 069
Краткосрочни вземания от свързани предприятия	169 717	135 104
Търговски вземания	20 650	26 788
Други вземания	3 127	3 654
Други нетекущи активи (дългосрочни вземания)	1 357	272
Парични средства и парични еквиваленти	2 959	18 038
Общо финансови активи	217 270	216 717

Финансови пасиви	31.12.2012	31.12.2011
	BGN '000	BGN '000
Банкови заеми	210 445	171 480
Дългосрочни банкови заеми	51 779	18 737
Краткосрочни банкови заеми	95 689	112 008
Краткосрочна част на дългосрочни банкови заеми	62 977	40 735
Други задължения	13 563	22 260
Търговски задължения към свързани лица	5 630	5 236
Търговски задължения	6 449	16 330
Задължения по финансов лизинг и други	1 484	694
Общо финансови пасиви по амортизирана стойност	224 008	193 740

Валутен риск

Дружеството извършва своята дейност при активен обмен с чуждестранни доставчици и клиенти. Поради това то е изложено на валутен риск, основно спрямо щатския долар. Дружеството доставя част от основните си суровини и материали също в щатски долари. Валутният риск е свързан с негативното движение на валутния курс на щатския долар спрямо българския лев при бъдещите стопански операции, по признатите валутни активи и пасиви, и относно нетните инвестиции в чуждестранни дружества.

Останалата част от операциите на дружеството обичайно са деноминирани в български лева и/или в евро.

За контролиране на валутния риск в дружеството има въведена система на планиране на доставките от внос, за продажбите във чуждестранна валута, както и процедури за ежедневно

наблюдение на движенията във валутния курс на щатския долар и контрол върху предстоящи плащания.

Активите и пасивите, деноминирани в български левове и чуждестранна валута са представени, както следва:

<i>31 декември 2012 г.</i>	в USD	в EUR	в BGN	в друга валута	Общо
	BGN '000	BGN '000	BGN '000	BGN '000	BGN '000
Финансови активи на разположение и за продажба	-	-	17 634	1 078	18 712
Вземания и предоставени заеми	356	95 989	97 006	2 248	195 599
Парични средства и парични еквиваленти	1 304	1 375	275	5	2 959
Общо финансови активи	1 660	97 364	114 915	3 331	217 270
Банкови заеми	5 936	159 705	44 804	-	210 445
Други задължения	1 292	3 926	7 195	1 150	13 563
Общо финансови пасиви	7 228	163 631	51 999	1 150	224 008
<i>31 декември 2011 г.</i>	в USD	в EUR	в BGN	в друга валута	Общо
	BGN '000	BGN '000	BGN '000	BGN '000	BGN '000
Финансови активи на разположение и за продажба	-	-	16 089	703	16 792
Вземания и предоставени заеми	10 686	89 781	80 520	900	181 887
Парични средства и парични еквиваленти	753	9 991	7 291	3	18 038
Общо финансови активи	11 439	99 772	103 900	1 606	216 717
Банкови заеми	6 027	155 164	10 289	-	171 480
Други задължения	3 211	5 012	13 458	579	22 260
Общо финансови пасиви	9 238	160 176	23 747	579	193 740

Анализ на валутната чувствителност

Ефектът от валутната чувствителност при 10 % увеличение/намаление на текущите обменни курсове на българския лев спрямо щатския долар и спрямо другите валутни експозиции на база структурата на валутните активи и пасиви към 31 декември и при предположение, че се игнорира влиянието на останалите променливи величини е измерен и представен като влияние върху финансовия резултат след облагане с данъци и върху собствения капитал.

	USD	
	31.12.2012 BGN '000	31.12.2011 BGN '000
Финансов резултат +	(501)	198
Натрупани печалби +	(501)	198
Финансов резултат -	501	(198)
Натрупани печалби -	501	(198)

При увеличение с 10 % на курса на щатския долар спрямо българския лев крайният ефект върху печалбата на дружеството (след облагане) за 2012 г. би бил намален с 501 х.лв. (1,23 %). За 2011 г. крайният ефект върху печалбата на дружеството (след облагане) би бил увеличен с 198 х.лв. (0.5 %). Същият стойностен ефект би имало и върху собствения капитал – компонент „неразпределени печалби”. Най-голямо влияние върху това намаление за 2012 г. оказват банковите заеми, докато за 2011 г. увеличението се дължи на предоставените заеми на свързани лица

При намаление с 10 % на курса на щатския долар спрямо българския лев крайният ефект върху печалбата на дружеството (след облагане) би бил равен и реципрочен на посочения по – горе резултат при увеличението.

Влиянието на останалите валути (извън щ.долар) при 10 % увеличение на курсовете им спрямо българския лев е незначително върху печалбата на дружеството (след облагане). Крайният ефект върху нея за 2012 г е в посока намаление в размер на 50 х.лв. (за 2011 г.: в посока увеличение в размер на 45 х.лв.). Ефектът върху собствения капитал е на същата стойност и в посока увеличение /намаление и рефлектира в компонент „натрупани печалби”.

Ръководството е на мнение, че посочения по-горе анализ на валутната чувствителност на база балансова структура на валутните активи и пасиви отразява и валутната чувствителност на дружеството през годината.

Ценови риск

Дружеството е изложено, от една страна, на ценови риск от два фактора:

- а) евентуално нарастване на доставните цени на суровините и материалите, доколкото над 80 % от използваните суровини са от внос и заемат средно 50 % от разходите за производство; и
- б) нарастващата конкуренция на българския фармацевтичен пазар, намираща отражение и в цените на лекарствата.

За минимизиране на това влияние дружеството прилага фирмена стратегия, целяща оптимизиране на производствените разходи, валидиране на алтернативни доставчици предлагащи изгодни търговски условия, разширяване на номенклатурата чрез разработване на нови за пазара генерични продукти и не на последно място гъвкава маркетингова и ценова политика. Ценовата политика е функция от три основни фактора - структура на разходите, цени на конкуренти и популателна възможност на потребителите.

От друга страна, дружеството е изложено на ценови риск по отношение на притежаваните от него акции, класифицирани като инвестиции на разположение и за продажба. За целта ръководството следи и анализира всички промени на пазара на ценни книжа, както и използва консултантските услуги на един от най-авторитетните в страната инвестиционни посредници. Допълнително, към настоящия етап, поради икономическата и финансова криза, ръководството е взело решение за

силно редуциране на операциите на фондовите пазари, задържане на закупените акции в по-дългосрочен хоризонт при текущо наблюдение на докладваните от съответния емитент финансови и бизнес показатели, както и развитието на дейността му в условията на криза.

Кредитен риск

Кредитен е рискът, при който клиентите на дружеството няма да бъдат в състояние да изплатят изцяло и в обичайно предвидените срокове дължимите от тях суми по търговските вземания. Последните са представени в баланса в нетен размер, след приспадане на начислените обезценки по съмнителни и трудносъбираеми вземания. Такива обезценки са направени където и когато са били налице събития, идентифициращи загуби от несъбираемост съгласно предишен опит.

В своята търговска практика дружеството е прилагало различни схеми на дистрибуция, докато постигне сегашния ефективен подход, съобразен с пазарната обстановка на работа, с разнообразните начини на плащане, както и с включването на търговски рабати. Дружеството работи с контрагенти с история на взаимоотношенията на основните си пазари, като си партнира с над 70 български и чуждестранни лицензирани търговци на лекарства.

Работата с НЗОК и държавните болнични заведения също изискват политика на отложени плащания. В този смисъл независимо, че е налице концентрация на кредитен риск, той се контролира посредством подбор, текущо наблюдение върху ликвидността и финансовия стабилитет на търговските партньори, както и пряка комуникация с тях и търсене на бързи мерки при първи индикатори за проблеми.

Дружеството има концентрация на вземания от други дружества от групата Софарма (търговски вземания и заеми), както следва:

	31.12.2012	31.12.2011
	BGN '000	BGN '000
Клиент 1	38%	37%
Клиент 2	18%	14%
Клиент 3	9%	15%

Дружеството има концентрация на търговски вземания от един клиент извън групата Софарма в размер на 52.56 % от всички търговски вземания (31.12.2011 г.: 65.99 %).

Отсрочени плащания (продажби на кредит) се предлагат само на клиенти, които имат дълга история и търговско сътрудничество с дружеството, добро финансово състояние и липса на нарушения при спазването на договорените кредитни условия.

Събираемостта на вземанията се контролира директно от изпълнителния директор, финансовия и търговския директори. Отговорността им е оперативна да контролират и регулират вземанията съобразно обективните дадености на пазара и потребностите на дружеството.

Дружеството има разработена политика и процедури за оценка на кредитоспособността на своите контрагенти и определяне на кредитен рейтинг и кредитни лимити по група клиенти.

Паричните средства в дружеството и разплащателните операции са съсредоточени в различни първокласни банки. При разпределението на паричните потоци между тях ръководството на

дружеството се съобразява с редица фактори, между които размерите на капитала, сигурността, ликвидността, кредитния потенциал на банката и др.

Ликвиден риск

Ликвидният риск се изразява в негативната ситуация дружеството да не бъде в състояние да посрещне безусловно всички свои задължения съгласно техния падеж.

Дружеството генерира и поддържа достатъчен обем на ликвидни средства. Вътрешен източник на ликвидни средства за дружеството е основната му стопанска дейност, генерираща достатъчни оперативни потоци. Външни източници на финансиране са банките и други постоянни партньори. Съществено влияние върху ликвидността на дружеството може да окаже изменението на курса на долара във връзка с доларовите позиции на руския пазар и динамиката на пазара, ако се отклони от прогнозните очаквания. С цел изолиране евентуалния ликвиден риск, дружеството работи със система от алтернативни механизми за действие и прогнози, крайният ефект от което е поддържането на добра ликвидност, респективно способност за финансиране на стопанската си дейност. Това се допълва от текущо наблюдение на падежите на активите и пасивите и контрол върху изходящите парични потоци.

Матуритетен анализ

По-долу са представени финансовите недеривативни активи и пасиви на дружеството, групирани по остатъчен матуритет, определен спрямо договорения матуритет към датата на баланса. Таблицата е изготвена на база на недисконтирани парични потоци и най-ранна дата, на която вземането и респ. задължението е изискуемо. Сумите включват главници и лихви.

<i>31 декември 2012 г.</i>	до 1 м	от 1 до 3 м	от 3 до 6 м	от 6 до 12 м	от 1 -до 2 г	от 2 -до 5 г	над 5 г	Общо
	BGN '000	BGN '000	BGN '000	BGN '000	BGN '000	BGN '000	BGN '000	BGN '000
Финансови активи на разположение и за продажба	-	-	-	-	18 712	-	-	18 712
Вземания и предоставени заеми	82 396	20 107	29 534	65 059	1 852	32	435	199 415
Парични средства и парични еквиваленти	2 959	-	-	-	-	-	-	2 959
Общо активи	85 355	20 107	29 534	65 059	20 564	32	435	221 086
Банкови заеми	30 362	25 705	67 280	39 434	9 406	26 364	24 064	222 615
Други заеми и задължения	9 750	2 525	358	490	367	826	-	14 316
Общо пасиви	40 112	28 230	67 638	39 924	9 773	27 190	24 064	236 931

31 декември 2011 г.	до 1 м	от 1 до 3 м	от 3 до 6 м	от 6 до 12 м	от 1 -до 2 г	от 2 -до 5 г	над 5 г	Общо
	BGN '000	BGN '000	BGN '000	BGN '000	BGN '000	BGN '000	BGN '000	BGN '000
Финансови активи на разположение и за продажба	-	-	-	-	16 792	-	-	16 792
Вземания и предоставени заеми	25 000	24 794	21 978	97 077	6 079	13 011	-	187 939
Парични средства и парични еквиваленти	18 038	-	-	-	-	-	-	18 038
Общо активи	43 038	24 794	21 978	97 077	22 871	13 011	-	222 769
Банкови заеми	71 646	615	46 157	37 248	787	2 360	21 394	180 207
Други заеми и задължения	8 673	8 895	4 313	191	224	265	-	22 561
Общо пасиви	80 319	9 510	50 470	37 439	1 011	2 625	21 394	202 768

Риск на лихвоносни парични потоци

В структурата на активите на дружеството лихвоносните активи са представени от паричните средства, банкови депозити и предоставени заеми, които са с фиксиран лихвен процент. От друга страна, привлечените средства на дружеството под формата на дългосрочни и краткосрочни заеми са обичайно с променлив лихвен процент. Това обстоятелство частично поставя паричните потоци на дружеството в зависимост от лихвен риск. Покриването на този риск се постига по два начина:

а) оптимизиране на източниците на кредитни ресурси за постигане на относително по-ниска цена на привлечените средства; и

б) комбинирана структура на самите лихвени проценти по кредитите, която съдържа два компонента – постоянен и променлив, съотношението между които, а и абсолютната им стойност, могат да се постигнат и поддържат в благоприятен размер за дружеството. Постоянната компонента е с относително ниска абсолютна стойност и достатъчно голям относителен дял в общия лихвен процент. Това обстоятелство премахва вероятността от значителна промяна в лихвените равнища при евентуална актуализация на променливата компонента. Така се минимизира и вероятността от промяна в неблагоприятна посока на паричните потоци.

Ръководството на дружеството текущо наблюдава и анализира неговата експозиция спрямо промените в лихвените равнища. Симулират се различни сценарии на рефинансиране, подновяване на съществуващи позиции и алтернативно финансиране. На база на тези сценарии се измерва ефектът върху финансовия резултат и собствения капитал при промяна с определени пунктове или проценти. За всяка симулация, едно и също предположение за промяна на лихвения процент се прилага за всички основни валути. Изчисленията се правят за значителните лихвоносни позиции.

Лихвен анализ

<i>31 декември 2012 г.</i>	безлихвени	с плаващ	с фиксиран	Общо
	<i>BGN '000</i>	лихвен % <i>BGN '000</i>	лихвен % <i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>
Финансови активи на разположение и за продажба	18 712	-	-	18 712
Заеми и вземания	127 872	-	67 727	195 599
Парични средства и парични еквиваленти	348	2 611	-	2 959
Общо финансови активи	146 932	2 611	67 727	217 270
Банкови заеми	334	210 111	-	210 445
Други заеми и задължения	12 079	1 484	-	13 563
Общо финансови пасиви	12 413	211 595	-	224 008

<i>31 декември 2011 г.</i>	безлихвени	с плаващ	с фиксиран	Общо
	<i>BGN '000</i>	лихвен % <i>BGN '000</i>	лихвен % <i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>
Финансови активи на разположение и за продажба	16 792	-	-	16 792
Заеми и вземания	107 299	-	74 588	181 887
Парични средства и парични еквиваленти	184	8 075	9 779	18 038
Общо финансови активи	124 275	8 075	84 367	216 717
Банкови заеми	419	171 061	-	171 480
Други заеми и задължения	21 683	577	-	22 260
Общо финансови пасиви	22 102	171 638	-	193 740

Таблицата по-долу показва чувствителността на дружеството при възможни промени с 0,50 пункта в лихвения процент на база структурата на активите и пасивите към 31 декември и при предположение, че се игнорира влиянието на останалите променливи величини. Ефектът е измерен и представен като влияние върху финансовия резултат след облагане с данъци и върху собствения капитал.

<i>2012 година</i>	<i>Увеличение/ намаление на лихвения процент</i>	<i>Ефект върху финансовия резултат след облагане печалба/(загуба)</i>	<i>Ефект върху собствения капитал увеличение/(намаление)</i>
EUR	увеличение	(717)	(717)
BGN	увеличение	(201)	(201)

USD	увеличение	(27)	(27)
UAH	увеличение	(4)	(4)
EUR	увеличение	717	717
BGN	увеличение	201	201
USD	увеличение	27	27
UAH	увеличение	4	4

<i>2011 година</i>	<i>Увеличение/ намаление на лихвения процент</i>	<i>Ефект върху финансовия резултат след облагане печалба/(загуба)</i>	<i>Ефект върху собствения капитал увеличение/(намаление)</i>
EUR	увеличение	(696)	(696)
BGN	увеличение	(46)	(46)
USD	увеличение	(27)	(27)
UAH	увеличение	(2)	(2)
EUR	намаление	696	696
BGN	намаление	46	46
USD	намаление	27	27
UAH	намаление	2	2

Управление на капиталовия риск

С управлението на капитала дружеството цели да създаде и поддържа възможности то да продължи да функционира като действащо предприятие и да осигурява съответната възвращаемост на инвестираните средства на акционерите, стопански ползи на другите заинтересовани лица и участници в неговия бизнес, както и да поддържа оптимална капиталова структура, за да се редуцират разходите за капитала.

Дружеството текущо наблюдава осигуреността и структурата на капитала на база съотношението на задлъжнялост.

През 2012 г. стратегията на ръководството на дружеството е да се поддържа съотношение в рамките на 35 - 40 % (2011 г.: 30 % – 35 %).

В таблицата по-долу са представени съотношенията на задлъжнялост на база структура на капитала към 31 декември:

	<i>2012 BGN '000</i>	<i>2011 BGN '000</i>
Общо дългов капитал, в т.ч:	211 929	172 057
<i>заеми от банки</i>	<i>210 445</i>	<i>171 480</i>
<i>задължения по финансов лизинг</i>	<i>1 484</i>	<i>577</i>
Намален с: паричните средства и паричните	(2 959)	(18 038)

еквиваленти		
Нетен дългов капитал	<u>208 970</u>	<u>154 019</u>
Общо собствен капитал	<u>350 738</u>	<u>320 668</u>
Общо капитал	<u>559 708</u>	<u>474 687</u>
Съотношение на задлъжнялост	0.37	0.32

Включените задължения в таблицата по-горе са оповестени в Приложения № 25, № 27, № 29 и № 30.

Справедливи стойности

Справедливата стойност най-общо представлява сумата, за която един актив може да бъде разменен или едно задължение да бъде изплатено при нормални условия на сделката между независими, желаещи и информирани контрагенти. Политиката на дружеството е да оповестява във финансовите си отчети справедливата стойност на финансовите активи и пасиви, най-вече за тези, за които съществуват котировки на пазарни цени.

Справедливата стойност на финансовите инструменти, които не се търгуват на активни пазари се определя чрез оценъчни методи, които се базират на различни оценъчни техники и предположения на ръководството, направени на база пазарните условия към датата на баланса.

Концепцията за справедливата стойност предполага реализиране на финансови инструменти чрез продажба. В повечето случаи, обаче, особено по отношение на търговските вземания и задължения, кредитите и депозитите, дружеството очаква да реализира тези финансови активи и чрез тяхното цялостно обратно изплащане или респ. погасяване във времето. Затова те се представят по тяхната амортизируема стойност.

Също така голямата част от финансовите активи и пасиви са или краткосрочни по своята същност (търговски вземания и задължения, краткосрочни заеми), или са отразени в отчета за финансовото състояние по пазарна стойност (предоставени банкови депозити, инвестиции в ценни книжа) и поради това тяхната справедлива стойност е приблизително равна на балансовата им стойност. Изключение от това правило са инвестициите в дъщерни и асоциирани (и за част от инвестициите в други дружества с малцинствено участие), които са представени по цена на придобиване (себестойност).

Доколкото все още не съществува достатъчно пазарен опит, стабилност и ликвидност за покупки и продажби на някои финансови активи и пасиви, за тях няма достатъчно и надеждни котировки на пазарни цени, което е допълнително усложнено на настоящия етап от настъпващата финансова криза в страната.

Ръководството на дружеството счита, че при съществуващите обстоятелства представените в баланса оценки на финансовите активи и пасиви са възможно най-надеждни, адекватни и достоверни за целите на финансовата отчетност.

38. СДЕЛКИ СЪС СВЪРЗАНИ ЛИЦА

<i>Свързани лица</i>	<i>Вид на свързаност</i>	<i>Период на свързаност</i>
Телекомплект Инвест АД	Дружество – основен акционер	2012 г.
Телекомплект АД**	Дружество – основен акционер	2011 г.
(формален държател на акциите по регистъра при Централен депозитар(ЦД)до вписването на Телекомплект Инвест АД по регистъра при ЦД)		
Донев Инвестмънтс Холдинг АД	Дружество – основен акционер	2011 г. и 2012 г.
Софарма Трейдинг АД	Дъщерно дружество	2011 г. и 2012 г.
Фармалогистика АД	Дъщерно дружество	2011 г. и 2012 г.
Българска роза Севтополис АД	Дъщерно дружество	2011 г. и 2012 г.
Софарма Поланд ООД	Дъщерно дружество	2011 г. и 2012 г.
Софарма Здравит АД	Дъщерно дружество	2011 г. и 2012 г.
		2011 г. и до 10.04.2012 г.
Ростболканфарм АД	Дъщерно дружество	г.
Софарма САЩ	Дъщерно дружество	2011 г. и 2012 г.
Електронкомерс ЕООД	Дъщерно дружество	2011 г. и 2012 г.
Биофарм инженеринг АД	Дъщерно дружество	2011 г. и 2012 г.
Витамина АД	Дъщерно дружество	2011 г. и 2012 г.
Иванчич и синове ООД	Дъщерно дружество	2011 г. и 2012 г.
Софарма Билдингс АДСИЦ	Дъщерно дружество	2011 г. и 2012 г.
Момина крепост АД	Дъщерно дружество	2011 г. и 2012 г.
Екстаб Корпорейшън	Дъщерно дружество	2011 г. и 2012 г.
Бриз ООД	Дъщерно дружество	2011 г. и 2012 г.
Унифарм АД	Дъщерно дружество	2011 г. и 2012 г.
Софарма Варшава	Дъщерно дружество	2011 г. и 2012 г.
Софарма Украйна ЕООД	Дъщерно дружество	от 07.08.2012 г
	Дъщерно дружество чрез Българска роза Севтополис АД	от 24.09.2012 г
Фито Палаузово АД		
Брити трейд СОО	Дъщерно дружество чрез Бриз ООД	2011 г. и 2012 г.
		от 08.04.2011 г. и 2012г.
Табина ООО	Дъщерно дружество чрез Бриз ООД	от 25.05.2011 г. и 2012г.
Суперлатс ООО	Дъщерно дружество чрез Бриз ООД	от 21.12.2011 г. и 2012г.
ЗАО Интерфарм	Дъщерно дружество чрез Бриз ООД	2012г.
		от 01.02. до 20.12.2011 г.
	Асоциирано дружество чрез Бриз ООД	г.
Виватон плюс ООО	Асоциирано дружество чрез Бриз ООД	от 01.06.2012 г.
Бризфарм СООО	Асоциирано дружество чрез Бриз ООД	от 01.06.2012 г
		от 01.02. до 20.12.2011 г.
	Асоциирано дружество чрез Бриз ООД	г.
Фармахим Холдинг ЕАД	Дружество под общ индиректен контрол	2011 г. и 2012 г.
	Дружество под общ индиректен контрол	до 05.08.2011 г.
НИХФИ АД	Дружество под общ индиректен контрол	
Калиман РТ АД	Дружество под общ индиректен	2011 г. и 2012 г.

	контрол	
Сейба Аптеки и дрогерии АД	Дружество под общ индиректен контрол	2011 г. и 2012 г.
Минералкомерс АД	Дружество под общ индиректен контрол	2011 г. и 2012 г.
Софарма Имоти АДСИЦ	Дружество под общ индиректен контрол	2011 г. и 2012 г.
София Информ АД	Дружество под общ индиректен контрол	2011 г. и 2012 г.
Софпринт груп АД	Дружество под общ индиректен контрол	2011 г. и 2012 г.
Софконсулт груп АД	Дружество под общ индиректен контрол	2011 г. и 2012 г.
Елфарма АД	Дружество под общ индиректен контрол	2011 г. и 2012 г.
Телсо АД	Дружество под общ индиректен контрол чрез ключов управленски персонал	2011 г. и 2012 г.
Телекомплект АД	Дружество под общ индиректен контрол чрез ключов управленски персонал	2012 г.
Медийна група България Холдинг ООД	Дружество под общ индиректен контрол чрез ключов управленски персонал	от 09.04.2011 г. и 2012г.
ДОХ група	Дружество под общ индиректен контрол чрез ключов управленски персонал	2011 г. и 2012 г.

** Съгласно план за преобразуване на Телекомплект АД по реда на Търговския закон /чл. 262а, ал. 2/ посредством отделяне чрез учредяване на ново дружество - Телекомплект Инвест АД, /вписано в Търговския регистър под номер 164905 от 29.07.2011 г./ правото на собственост върху 26,948,052 броя акции от капитала на Софарма АД преминава към новоучреденото дружество.

Към 31.12.2011 г прехвърлянето на акциите на Телекомплект Инвест АД все още не е регистрирано в Централен депозитар АД.

За 2011 г. Софарма АД не е осъществявало сделки с Телекомплект Инвест АД, нито има открити разчети към 31.12.2011 г. с него.

<i>Доставки от свързани лица:</i>	<i>2012</i>	<i>2011</i>
	<i>BGN '000</i>	<i>BGN '000</i>
<i>Доставки на материални запаси от:</i>		
Дружества под общ индиректен контрол	9 277	9 196
Дъщерни дружества	3 851	2 464
Дружества под общ индиректен контрол чрез ключов управленски персонал	114	23
Дружества основни акционери	-	231

	13 242	11 914
<i>Доставки на услуги от:</i>		
Дъщерни дружества	32 624	26 500
Дружества под общ индиректен контрол чрез ключов управленски персонал	2 950	450
Дружества под общ индиректен контрол	1 698	276
Дружества основни акционери	590	2 728
	37 862	29 954
<i>Доставка на дълготрайни материални активи от:</i>		
Дружества под общ индиректен контрол чрез ключов управленски персонал	261	-
Дружества под общ индиректен контрол	6	-
Дружества основни акционери	-	56
	267	56
<i>Доставки за придобиване на дълготрайни активи:</i>		
Дружества под общ индиректен контрол чрез ключов управленски персонал	29 123	-
Дружества основни акционери	-	16 549
Дружества под общ индиректен контрол	-	488
	29 123	17 037
Общо	80 494	58 961
	2012	2011
	BGN '000	BGN '000
<i>Продажби на свързани лица</i>		
<i>Продажби на готова продукция за:</i>		
Дъщерни дружества	102 392	98 297
Дружества под общ индиректен контрол	170	185
	102 562	98 482
<i>Продажби на услуги за:</i>		
Дъщерни дружества	1 769	1 719
Дружества под общ индиректен контрол чрез ключов управленски персонал	111	-
Дружества под общ индиректен контрол	75	80
Дружества основни акционери	-	51
	1 955	1 850
<i>Продажби на стоки и материали за:</i>		
Дъщерни дружества	16 230	15 435
Дружества под общ индиректен контрол	1 088	965

Дружества под общ индиректен контрол чрез ключов управленски персонал	5	-
Дружества основни акционери	-	56
	<u>17 323</u>	<u>16 456</u>

Продажби на дълготрайни материални активи за:

Дружества основни акционери	58	5
Дъщерни дружества	26	11
Дружества под общ индиректен контрол	-	-
	<u>84</u>	<u>16</u>

Продажби на инвестиции за:

Дружества под общ индиректен контрол чрез ключов управленски персонал	5	-
	<u>5</u>	<u>-</u>

Общо 121 929 116 804

Условията, при които са извършвани сделките не се отклоняват от пазарните за подобен вид сделки.

Разчетите със свързани предприятия са оповестени в Приложения № 19, № 22, № 32.

Съставът на ключовия персонал е оповестен в Приложение № 1.

Възнагражденията и другите краткосрочни доходи на ключовия управленски персонал са в размер на 1,013 х.лв. (2011 г.: 1,010 х.лв.), в т.ч.:

- текущи възнаграждения – 605 х.лв. (2011 г.: 604 х.лв.);
- тантиеми – 408 х.лв. (2011 г.: 406 х.лв).

41. СЪБИТИЯ СЛЕД КРАЯ НА ОТЧЕТНИЯ ПЕРИОД

На 23.01.2013 г Финансова консултанска компания ЕООД продаде 4 053 002 броя акции на Софарма, в резултат на което участието в капитала на Софарма се намали от 13,80 % на 9,62 %.

На 23.01.2013 г Донев Инвестмънтс Холдинг АД закупи 2 982 666 броя акции на Софарма, в резултат на което участието в капитала на Софарма се увеличи от 24,53 % на 26,78 %.